





# Az Magyar Könyvtár

MAGYAR KÖNYVTÁR  
BUDAPEST

C-415  
MOMWE  
1929

**Magyar**  
városok, gyógy-  
és üdülőhelyek  
nyaralásra al-  
kalmasságok

**ecskemét thj. város  
est-Pilis-Solt Kiskun vm.**



91

# AZ UTAS KÖNYVE

## MAGYAR UTAZÁSI KÉZIKÖNYV ÉS UTMUTATÓ



VÁROSOK, GYÓGYFÜRDŐK, ÜDÜLŐ- ÉS  
NYARALÓHELYEK, EGÉSZSÉGÜGYI, SPORT-  
ÉS TURISZTIKAI INTÉZMÉNYEK

## RÉSZLETES ISMERTETŐJE



A KÖNYV ALAPÍTÓJA:

**GRÓF SZÉCHÉNYI KÁROLY**  
AZ OMWE ORSZÁGOS ELNÖKE

TERVEZŐJE:

**KAFFKA KÁROLY**  
ny. őrnagy, az OMWE ügyvezelő igazgatója

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA:

**PRAZNOVSZKY IVÁN**

ny. m. kir. rendkívüli kövel, meghal. miniszter

**Dr. TERSZTYÁNSZKY JENŐ**  
belügyminiszteri osztálytanácsos

**Dr. BOGSCH ALADÁR**

Máv. igazgatóhelyettes, kormányfőtanácsos

**Dr. EGYED FERENC**

ny. min. tan., a Magyar Városok Idegenforgalmi Közp. vezetője

**TÓTH LAJOS**

a Balatoni Intézőbizottság titkára

**Dr. ifj. GOSZTHONY MIHÁLY**  
ügyvéd

**SZVIEZSÉNYI ZOLTÁN**

ny. miniszteri tanácsos,  
a Budapesti Központi Gyógy- és Üdülőhelyi Bizottság ügyvezelő igazgatója

**HARSÁNYI ZSOLT**

író, az OMWE elnöke

**ZILAHY DEZSŐ**

Budapesti Szöv. Idegenforgalmi Hivatalának igazgatója

**Dr. KUNSZT JÁNOS**

a Rudas gyógyfürdő vezető-orsosa

**KUBÁNYI REZSŐ**

statisztikai tanácsos

**RUDNYÁNSZKY LÁSZLÓ**  
tanár, festőművész

1935

KIADJA: AZ ORSZÁGOS MAGYAR WEEKEND EGYESÜLET

UTÁNNYOMÁS TILOS (MINDEN JOG FENNTARTVA)

43.644



# TÁJÉKOZTATÓ

„AZ UTAS KÖNYVE“ TELJES PÉLDÁNYA 740 OLDAL TERJEDE-  
LEMBEN 640 KÉPPSEL, 2 TÉRKÉPMELLÉKLETTEL TARTALMAZZA:

- a) Magyarország városainak, gyógy- és üdülőhelyeinek, nyaralásra alkalmas községeinek leírását, a jelen füzetben közölt hasonló adatokkal és beosztással.
- b) Országos címjegyzékekben összefoglalva: Ásvány- és gyógyvizeket, ásvány- és gyógyvizű fürdőket, vízgógyintézeteket, üdülőhelyeket, szanatóriumokat, kórházakat, klinikákat, könyvtárakat, idegenforgalmi szerveket, összes sport és turisztikai alakulatokat.
- c) Autobuszjáratokat, bevásárlási forrásokat városok és helységekint.
- NYERS VÁSZONKÖTÉSBEŒN ÁRA 9 PENGŐ 70 FILLÉR.

FÜZETEKRE OSZTVA AZ ALÁBBIK SZERINT KAPHATÓ:

	Pengő
1. Buda-Pilisi hegyvidék és a Nagy Magyar Alföld Duna-Tisza közíi része . . . . .	2.—
2. Dunántul . . . . .	2.50
3. Duna-Tiszától északra fekvő hegyvidék . . . . .	1.50
4. A Nagy-Magyar-Alföld (Duna-Tisza köze nélkül) . . . . .	1.—
✓ 5. Abauj-Torna vármegye . . . . .	0.20
6. Bács-Bodrog vármegye és Baja thj. város . . . . .	0.20
✓ 7. Baranya vármegye . . . . .	0.40
✓ 8. Békés vármegye . . . . .	0.20
✓ 9. Bihar vármegye . . . . .	0.20
✓ 10. Borsod-Gámör és Kishont k. e. e. vármegyék . . . . .	0.40
✓ 11. Csanád-Arad és Torontál k. e. e. vármegyék . . . . .	0.20
✓ 12. Csongrád vm., Hódmezővásárhely és Szeged thj. városok . . . . .	0.40
✓ 13. Fejér vármegye . . . . .	0.40
✓ 14. Győr-Moson és Pozsony k. e. e. vármegyék . . . . .	0.40
15. Hajdu vármegye . . . . .	0.40
✓ 16. Heves vármegye . . . . .	0.40
✓ 17. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye . . . . .	0.20
✓ 18. Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék . . . . .	0.40
✓ 19. Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék . . . . .	0.40
✓ 20. Pest-Pilis-Soll-Kiskun várm., Budapest szfv. és Keeskemét thj. városok . . . . .	1.50
✓ 21. Somogy vármegye . . . . .	0.40
✓ 22. Sopron vármegye . . . . .	0.20
✓ 23. Szabolcs és Ung k. e. e. vármegyék . . . . .	0.20
✓ 24. Szatmár-Ugoosa és Bereg k. e. e. vármegyék . . . . .	0.20
25. Tolna vármegye . . . . .	0.20
26. Vas vármegye . . . . .	0.40
27. Veszprém vármegye . . . . .	0.40
28. Zala vármegye . . . . .	0.50
✓ 29. Zemplén vármegye . . . . .	0.20
30. Budapest székesfőváros . . . . .	1.50
31. Győr szab. kir. thj. város . . . . .	0.20
32. Székesfehérvár thj. város . . . . .	0.20
33. Miskolc thj. város . . . . .	0.20
34. Szeged szab. kir. thj. város . . . . .	0.20

## KECSKEMÉTI THJ. VÁROS



Városháza

Fotó: Weinstock

Kecskemét, törvényhatósági joggal felruházott város, egyike Magyarországnak legjelentősebb városainak, 79.467 lakosa van s így népességre Csonka-Magyarországnak negyedik, területre pedig második városa (163.237 kat. hold a határterülettel). Post-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének csaknem a közepén, sík vidéken terül el, Tengerszín feletti magassága 122 m. A lakosság zöme ősstermelésből él. A szőlőművelés és gyümölcstermelés különösen nagyon intenzív.

**Hatóságok és közintézmények:** kir. törvényszék, kir. ügyészség, kir. járáshírbőség, m. kir. pénzügyigazgatósági kirendeltség, m. kir. állományrendőrség, m. kir. postahivatal, kir. tanfelügyelőség, Orsz. Társadalombiztosító Intézet kerületi pénztára, m. kir. Gazdasági Felügyelőség, m. kir. Honok Kísérleti és Keresleti Hivatal, Állami Gyermekmenhely, Faragó Béla Orsz. Árvaház, m. kir. Mértékhatóság Hivatal, m. kir. Nemzeti Munkavédelmi Hivatal.

**Középületek:** a pályaudvar felől a budavarszerű Rákóczi-ut. vezet a központ felé. Rajta az új városi hércpalota, az igazságügyi palota, az Uri Kaszinó és Gazdasági Egyesület palotája és a régi városi hércpalota, ref. újkollégium, városháza (dísztermében Székely Bertalan freskóival), pénzügyi palota, polgári leányiskola, női felsőkereskedelmi iskola, ref. kollégium, piarista gimnázium, áll. főreáliskola, Angolkisasszonyok gimnáziuma, Népbank, Takarékpénztár, a több pavillónból álló Művésztelep, stb.

**Templomok:** az ódon ref. templom, róm. kat. nagytemplom (Buskavies Iguác szép freskóival), szent ferenczerendi templom, piarista templom és rendház, Angolkisasszonyok temploma, görögkeleti templom.

**Iskolák:** Egyetemes Református Jogakadémia, két gimnázium és leányliceum, két tanítónőképző, női és fiú felsőkereskedelmi, zeneköznevelési, gazdasági iskola, polgári fiú- és leányiskola, mezőgazdasági szakiskola, sikelnémák intézete 15 elemi iskola, kereskedő- és iparostanulmány iskola stb.

**Muzeum:** a Katona József-téren lévő városi muzeum országos viszonylatban is az elsők között áll. Különösen nagyértékűek a népvándorlás korából származó gyűjteményei. Muzeumigazgató: dr. Szabó Kálmán.

**Műemlékek:** A színház előtt az 1744-ből való Szentháromság-szobor; a város nagy fiának: Katona Józsefnek a temetőben lévő síremléke, a Műkertben és a Sétányon lévő szobrai, a városháza előtt emlékkő; ugyanez a városháza előtt áll Kossuth Lajos szobra is.

**Idegenforgalmi szervek:** Kecskemét város Idegenforgalmi Irodája (Menetjegyiroda, IBUSZ-szék), Középmagyarországi Autó- és Motor-Club, Országos Magyar Weekend Egyesület Osztályintézősége (Rákóczi-ut 17—19).

**Nevezetességel:** a 36.000 holdas Bugac-puszta, mely a hajdani s ma már csak feljegyzésekből ismert nomád életet varázsolja a kiránduló elé. Csodálatos növény- és állatvilága van. A hatalmas legelőn látható a híres magyar marbagulya, a ménes és az ősi szinpopmás pásztorélet. Nagy előnye, hogy vasuton könnyen megközelíthető. Nevezetessége még a városnak a gyümölcs- és bortermelés, különösen világhíres a baracktermelés. Páratlanul érdekes látványt nyújtanak a hajnali gyümölcs-piacok.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—szegedi fővonalon gyorsvonattal 2, személyvonattal 3 óra alatt érhető el. Naponta 23 vonalpár közlekedik. Három vasútállomása van. Innen indul ki a Kecskemét—Lajosmizse—budapesti vasútvonal, két kisebb kecskeméti állomással, továbbá a tiszai és fülöpszállási helyiérdekű ág is. A város legnépesebb pusztáit kapcsolja be a személy- és gazdasági forgalomba az 52 km-es Kecskeméti Gazdasági Vasút. Kiinduló állomása Kecskemét Rávány-tér, végállomása Kiskunmajsa.

**Autobusz:** a MAVART-nak naponta két járata van a Budapest—Lajosmizse—Kecskemét—konstantinápolyi nemzetközi betonuton Szegedre. Kecskeméti megállója a Beretvás-szálloda előtt van. Utazási időtartam Budapestről Kecskemétre 2 óra.

A helybeli közlekedést 30 bérkoesi és 6 taxi bonyolítja le. Bérkoesi díja félórára 1 P.

**Benzintöltő állomások:** a város területén 8 benzintöltő állomás van a következő helyeken: Reiszmann Jolán (VIII., Balthány-u. 36), Molnár Ferenc (Balthány-u. 12), Reiszmann Testvérek (Budai-műút 4), Shell Rt. (Beretvás előtt), Vacuum Oil Comp. (színház mellett), Shell Rt. (Jókai-utca végén), Magyar-Belga (új kollégiummal szemben), Reiszmann Jolán (Rávány-tér).



Katona József emlékmű  
Fotó:  
Knöpfmacher





Strand  
Fotó:  
Knöpfmacher

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szállodák:** 1. Beretvás-szálló étterem és kávéház, Gottlieb Rudolf bérletében, a város központjában. Villanyvilágítás, vízvezeték, hideg-melegvíz, fürdőszoba, melynek használati díja 1.50 P. Befogadóképessége a hozzátartozó kávéház és étteremmel 400 személy. 30 egyágyas és 10 kétágyas szobája van. Teljes napi penzió háromszori étkezéssel 5.50—7.50 P. OMWE-tagoknak 10—30% kedvezmény.

2. Erzsébet-szálló, Kiss István tulajdona, a vasutállomással szemben. Központi fűtés, villanyvilágítás. Egyágyas szoba 6, napi ára 3 P. Kétágyas szoba: 4, napi ára 4.50 P. Teljes napi penzió háromszori étkezéssel 5 P. OMWE-tagoknak 20% kedvezmény.

**Penziók:** Róna Elemér penziója és étterme a város központjában fekszik, villanyvilágítás, vízvezeték, hideg-melegvíz. Fürdőszobahasználat: 1.20 P. 5 egyágyas, 3 kétágyas szobával, szobaárak: 2.40—4.80 P. Elsőrendű vendéglőjében reggeli, ebéd, vacsora 3.50 P; teljes napi penzió háromszori étkezéssel 6 P. OMWE-tagoknak kedvezmény.

**Éttermek:** 9 vendéglő van a városban és pedíg: Beretvás, Kaszinó, Központi, Otthon, Vasuti, Gillich-féle, Róna, Domján-féle és Boros Pál étterme. Mindegyikben oleső és jó ellátás biztosítható.

### FÜRDŐK:

**Széktó strandfürdő** 4 kat, hold parkirozott területen, a tüzezlaktanya mellett épült. A fürdőszezon idején állandó autbuszjárat bonyolítja le a forgalmat.

**Két gőzfürdő** van a városban, u. m. Gazdasági Gőzmalom és Gőzfürdő Rt. a Koronautcában és a Serléshízlalók Gőzmalma fürdője (Vasut-utca 2).

### KÓRHÁZ:

Kecskemét Thj. város közkórháza, külön belgyógyászati-, fertőző- és elmebeteg-osztályokkal, teljesen modern felszerelés, műtők, röntgenkészülékek, kitűnően berendezett laboratóriumok. Befogadóképessége összesen: 287 ágy. Árak: közös kórterem napi 3.80 P. I. oszt. különszoba napi 6 P. II. oszt. különszoba napi 5 P. Igazgató-főorvos: dr. Cserey-Pechány Albin.

**Szanatórium:** Siesta magánszanatórium, Lechner Ödön-utca 3—5. sz. Modernül felszerelve, befogadóképessége összesen 30 ágy. Ár: napi 4—10 P. Igazgató-főorvos és tulajdonos: dr. Jobbhágy Andor. Telefon: 317.





Színház  
Fotó:  
Knúpf-  
macher

### GYÓGYSZERTÁRAK

12 gyógyszerlár van a városban, u. m.: Mátyás kir., Szentháromság, Rákóczi, Kigyó, Szentlélek, Isteni Gondviselés, Szent István, „A Megváltóhoz”, Szent Erzsébet, Szent László, Magyarok Nagyasszonya és Lakyteleki gyógyszerlár.

### SPORT

Nyilvános sportpályái a KAC- és a KTE-pálya, Mindkettő a széklői strandfürdővel és a tűzéraktanyáival határos. A Kecskeméti Atlétikai Club (KAC) 11 szakosztályában különösen intenzív sportélet folyik. Ezekon kívül még több sportegyesület működik a városban.

### SZÓRAKOZÓHELYEK

A városháza mellett, a parkirozott Katona József-téren áll a budapesti Vigaszínház mintájára épült Katona József Városi Színház. Befogadóképessége 600 személy. Előadások mérsékelt helyárrak mellett decembertől ápriliséig. Kecskeméti Városi Mozgóképszínház a Rákóczi-úton. Helyárrak: 0.40—1.20 P. Kertmózi, Belső Széchenyi-u. 23. Csak a nyári szezonban tart előadásokat. A nagyalomás előtt terül el a Katona József-sétány, gyönyörűen parkirozva, kioszkkal, ahol a nyári hónapokban cigány- és katonazene játszik. A Műkert nyári táncteremmel és vendéglővel. Itt vannak a Művésztelep pavilonjai is, 8 hangversenyterem, 3 nagyobb cukrászda, kávéházak.

### KIRÁNDULÓHELYEK

Kecskemét világhírű természeti kincse, páratlanul érdekes kirándulólöhelye a 36.000 holdos Bugac-pusztá. A természeti szépségekben gazdag pusztá végtelenbe nyúló rónaságán megkapó panoráma tárul a látogató elé. Az őstermészet pompázó szépségeinek szingazdag kibontakozása megnyugtatja a városok zakatoló életforgatagában elfáradt idegeket, felüdíti a lelkeket. A napkelte és naplemente a régtelen rónán örökre felejthetetlen, narsébe illő tünemény, ábitatot keltő élmény. A gyönyörű magyar pusztá lenyűgöző varázsa hatalmába ejti minden látogatóját. Sok külföldi utas marad már itt kirándulás alkalmával hosszabb ideig, hogy továbbra is gyönyörködjék a pusztá romantikus szépségében, madárdalos hajnali ébredésében, esendes alkonybaborulásában. A hatalmas síkságot árnyas erdők, berkek szegélyezik, csillogó tavak, susogó nádasok teszik változatosá s csodálatosan gazdag növény- és madárvilág



Bugaci puszta

Foto: Monostory

élenkíti. A zöldelő mezőn látható a híres magyar gulya, a vágató ménes, a esendesen legelésző birkanyáj. — ősi eredetiségében pompázik a festői, rendkívül érdekes pásztorélet. A világ legeredetibb pusztáját külön vasút kapcsolja be az idegenforgalomba, mely nagy számban szállítja ki a városhól az idesereglő idegeneket. Az igazi magyar eredetiséget kereső külföldiek és az ország más vidékein lakó belföldi kirándulók számára Bugac-puszta már csak azért is a legkedvesebb kirándulóhely, mert Budapestről egy nap alatt kényelmesen megjárható.

Bugaci puszta  
Foto: Monostory**BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOK:**

Lásd az Ipari és Kereskedelmi szakmajegyzékben.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT:**

Kecskemét thj. város Idegenforgalmi Irodája (Nagykörösi-u. 10). Telefon: 465.

## BUDAFOK M. VÁROS



Látkép  
Foto: Weinstock

A város a budai hegyek keleti nyulványain, a Duna partján és összefüggően a hegyen épül. Lakosainak száma: 19.691. Ósi idők óta lakott terület. A XVIII. században Budafok, akkor Promontor, württembergi telepeseket kapott, akik főként szőlőtermeléssel foglalkoztak. Országszerte híressé váltak a promontori pincék, amelyek óriási mennyiségben fogadták magukba a környéki és távolieső szőlőterületek legkiválóbb minőségű borait. A község fejlődési ereje, pompás fekvése, alkalmas területei, kätünö közlekedési eszközei, országutak, MÁV, Déli vasút, HÉV, Duna, valószággal ideális gyárteleppé varázsolják, aminek következtében a gyárak egész sora települt meg a községben. Ami pedig a pincészetek fejlettségét forgalmát és jóhíreit illeti, az Magyarországon egyedülálló. Az utóbbi években erős mozgalom indult a kiváló minőségű őszibarack termesztésére.

**A város fontosabb közintézményei:** Budavidéki Őszibarack Termelő és Értékesítő Szövetkezet, egyidejűleg gyümöleslároló hűtőháza.

**Jelentősebb középületei:** Városháza, templom, iskolák.

**Különleges nevezetességei:** A pincészetek, melyek meglekintésére külföldiek és nagy számban érkeznek. Az állami mintapince szigorú márkázás mellett a legkätünőbb magyar borokat kezeli és hozza forgalomba Ezenkívül számos magánpince van a városban, melyek a városon áthuzódó hegy oldalába vannak vájva s együttes hosszuk eléri a 25 km-t. A pincék egy részét ma champignon-termelésre használják. Törley és François pezsgőgyárak, Gyufagyár, Zománcgyár, Gschwindt szesz- és élesztőgyár, Asbestos gyár, Lorilleux festékgyár, Wein szövőgyár, Kartonlemez-gyár, Naxos esiszoláru-gyár, cognac- és likörgyárak.

### KÖZLEKEDÉS

**MÁV.** Budapest—Kelenföld állomásról naponta 14 vonat indul. Budafokról Pestre naponta 9 vonat. Menetidő 8 perc. Állomások: Felső- és Alsóállomás, a város közepén pedig megállóhely.

**HÉV**-vasut, közlekedik reggel 5.20-tól éjjel 12 óráig 20 percenkint. Menetidő 25 perc. Indul Budapest Szent Gellért-térről. Menetjegy ára távolság szerint 40—46—62 fillér. Budafok városban 11 villamosmegállóhely van.

**Hajó:** Indul Budapestről 12 és 22 órakor, menetidő 45, illetve 30 perc. Kétszáz személyre külön hajót indítanak.

**Villamosvasut:** Budapesti villamoshálózatba bekapcsolva.



**Autótaxi-állomás** a Városház-téren. Km.-díj 50 fillér.

**Benzinlőkhő-állomások:** Budafok kezdetén 1. a városban 2, Budafok végén 1 — az országul mentén.

### FÜRDŐ

Strandfürdő (város tulajdonában) 200 személy befogadására van berendezve, a Városház-térről 5 perenyire. Fürdőjegy ára 50 fillér.

### KÓRHÁZ

Posta Belegységi Biztosító Gyógyintézete.

### EGÉSZSÉGÜGY

A városban több orvos és 3 gyógyszeriar van.

### LAKÁS ÉS ELTÁTÁS

Szállodák a városban nincsenek, azonban modern lakásokban számos szoba kaplato megütlapodás szerint.

**Vendéglők:** Dunaparton Kutya-villa, Maeska-esárda, mindkét vendéglő 200 személy befogadására van berendezve. Árak: ebédmenü 1.20 P, vacsora 1.50 P, napi ellátás háromszori étkezéssel 2.50—3.50 P-ig. — A város központjában fekvő vendéglők árai: ebéd 1.20 P, vacsora 1.— P, napi ellátás háromszori étkezéssel 2.50—3.— P-ig.

### NYARALÁS ÉS ÜDÜLES

A város szép fekvése a fővároshoz való közelsége és kitünő közlekedése miatt igen alkalmas különösen hétyvegi kirándulásokra és üdülésekre. A város és környéke állandóan fejlődik, sporttelepeivel, strandfürdőjével, esónakházaival hőségesen nyújt alkalmat kellemes üdülésre. Kényelmes lakások (vízvezeték, esáforozás) és tisztaság.

### SPORT

Számos dunaparti, modernül berendezett esónakházban esónak bérelhető, általában evezőssportra bőven nyílik alkalom.

### SZÓRAKOZÓHELYEK

A városban három mozgószínház és három cukrászda van. A Kutya-villa és a Maeska-esárda dunaparti terraszával kellemes szórakozó lehetőséget nyújt.

### KIRÁNDULÓHELYEK

A várost környékező hegyes vidékre 1—2 órai sétával elérhető, szelbnél-szele kirándulóhelyek vannak. Kamarakerdő a várostól gyalog ¼ óra, villamoson 10 perc alatt érhető el, hol természeti szépségeken kívül jó vendéglők is vannak.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Dr. Halmos László városi aljegyző, Városháza.



Pincék  
Foto: Weinstock



## CEGLÉD M. VÁROS



Városháza  
Foto: Monostory

A város a Duna—Tisza közének központjában, Budapesttől 73 km.-re fekszik. 37.413 lelket számláló lakossága túlnyomó részben földműveléssel és szőlőtermeléssel foglalkozik. Vasuti gőpont, esinos, rendezett alföldi város, szép, egyenes, fasorral szegélyezett utcái és terei vannak. A határában telepített 4100 holdnyi szőlőt a legmodernebbül művelik. Bora országos híri, ugy esemeszölő, mint egyelő gyümölcstermelése nagyméretű és országos híri. A gyümölcsöt részben szőlőben, részben külön telepen termesztik. A város piaca igen nagyforgalmu, különösen gyümölcs-érés idején érdekes látványosságot nyujt az éjfélt után közvetlenül kezdődő óriási gyümölcs piac. A híres ceglédi barack jórésze mint körösi és keeskeméti barack kerül külföldre, ezen városok kereskedőinek kezéből. A szőlőtelepekre vasutal is ki lehet jutni. Az 50—100 holdas szőlőtelepek nemcsak szakértőnek, hanem laikusoknak is tanulságos látványosságot nyujtanak.

**Középületek:** reálgimnázium, iskolák, önálló gazdasági iskola, hadiárva otthon. Iparosok kulturháza.

**Műemlékek:** Kossuth-szobor és hősi emlékmű.

**Muzeum:** Kossuth-muzeum, mely a Hitelbank palotájában van elhelyezve, Kossuth Lajos eredeti bútorával, hálószobájával, számos használati és ereklyetárggyal, ugyancsak családjára vonatkozó kegyeleti tárggyakkal és a szabadságharera vonatkozó emlékekkel. A muzeum egyik osztálya a város őskori leleteit tartalmazó régészeti osztály. A muzeum esekély belépléidj mellett napközben bármikor meglekinthető.

**Névezetességek:** A két Unghváry-cégnek több 100 holdnyi gyümölcsfa-iskolája Bedében, a várostól 15—20 percnyi sélányira. Mindkét telep gyümölcs-, díszfa-, díszbokrós és rózsakulturája ritka látványosságot nyujt.

### KÖZLEKEDÉS

**Államvasut:** A város a Budapest—szegedi fővonalon fekszik, a fővárostól gyorsvonaton 1 óra távolságra, vasutállomása jelentős gőpont. Itt vonuhat keresztül a Budapest—Szerencs, a Budapest—Lökösháza, a Budapest—szegedi vonaluk. Az állomásépület a város szélén fekszik. Az állomáson bérkoesi, bérautó és számos autóbusz áll rendelkezésre.

**Helyiérdekű vasut:** Cegléd—kupai kovácsmajori HÉV és a ceglédkörnyéki gazdasági vasut, melyek különösen a halárbeli szőlőskertekbe való kirándulásokra szotglúnak.

**Autóval** a város a Budapest—debreceni országuton közelíthető meg.

**Autobusz:** több helyi autóbuszjárat.

**Autótaxi:** bérállomások a vasúti állomásnál és a városban a főtéren.

**Autógarázsok és benzintöltő állomások** a város központjában.

### FÜRDŐK

A város új strandfürdője a Gubody-kert nevű városi nyolcholdas gyönyörű sétakertben, a város központjától 8—10 perenyire. A fürdő teljesen modern kényelemmel van berendezve. Sport-tréningre is alkalmas vizét két artézi-kut szolgáltatja.

### KÓRHÁZAK

A városban két kórház van, az egyik sebészeti és belgyógyászati, a másik női betegek részére.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szállodák:** A város központjában négy szálloda van: Nemzeti-szálló, Rákóczi-ut 1. sz., Központi-szálló, Kossuth-téren, Park-szálló, Rákóczi-ut 10., Korona-szálló, Rákóczi-ut 53. sz. alatt. A szállodák egyenként 25 személyt tudnak elhelyezni, minőségük II. osztályu, napi penzióárak átlag 5 P-től 5.50 P-ig és 10% kiszolgálási díj.

**Éttermek:** a szállodák éttermei, valamint számos külön étterem, modern berendezéssel és olcsó árakkal.

**Fizető vendéglátás:** butorozott szobák modern családi házakban nagymennyiségben és olcsón kaphatók.

### SPORT

A városban egy futballpálya és nyári időben használható több tennispálya van. Gondozott jégpálya városi kezelésben.

### SZÓRAKOZÓ ÉS KIRÁNDULÓHELYEK

A városi nyolcholdas sétakert, strandfürdővel, több kávéház és cukrászda. Mozdóképszínház. Ősszel nyolchetes színelőadások. A város kedvelt kirándulóhelye az István-liget, mely a budapesti fővonal mentén, a várostól 10 perc távolságra fekszik (megállóhelye Budai-út). A ligetel 40 hold százados tölgy- és akácerdő övezi, vendéglővel, fedett nyári táncfelhellyel rendelkezik. Környéke szőlő és gyümölcskert, dombos vidék. Nyaralásra és pihenésre igen alkalmas. A környező nyaralókban és házakban olcsó lakások is kaphatók. Általában a liget hétfévi kirándulásokra igen alkalmas, úgy fekvése, mint Budapestről való kényelmes vasúti összeköttetése folytán. Újabb szép erdőtelepítése a városnak a Törteli-úton.



Strand  
Foto: Monostory

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

Idegenforgalmi előadó, városháza és az OMVE képviselője: dr. Tepper István ügyvéd, Cegléd.



## KALOCSA M. VÁROS



Népviselőt

Foto: Knöpfmacher

elemi polgári iskolával, óvónő- és tanítónőképző intézettel és internátussal. A főszékesegyházi könyvtár jelenleg 74.646 kötetből áll, számos kódexszel, őssyomlatvannyal, kézirattal és tudományos munkával.

**Középületek:** Kir. törvényszék, kir. ügyészség, fogház, dologház, kir. járásbíróság, a m. kir. adóhivatal, a főszolgabíróóság, Városháza, Érseki Szent Kereszt Kórház. A Főszékesegyház körül sorakoznak az érseki kastély, a kanonoki házak, Nagyszeminárium, amelyek mind pompás barokk-stílusban épültek, továbbá a Zárda épülettömlője.

**Múzeum:** Városi Múzeum a városi székházban, színpompás kalocsavidéki hímzésekkel, pingált parasztszobájával és faragott várágos hutoráival.

**Műemlékek:** A Főszékesegyház, Érsek palota, mindkettő pompás olasz barokk-stílusban, a káptalanú sekrestye híres stukkóival, a Szentháromság-szobor és a Nagyszeminárium barokk portáléja, a Főszékesegyház kincstára remek műszeruhákkal és egyházi műtárgyakkal.

**Templomok:** Érseki Főszékesegyház, Jézustársasági Atyák temploma, a Miasszonyunkról elnevezett Szegény Iskolanővérek temploma, a külvárosi plébánián „Szt. Imre” temploma.

**Sétakertek:** Az érsekkert, az érseki palota mögött évszázados fával és a város tulajdonát képező Várady érsek-park a vasútállomás a közelében.

**Népviselőt, népművészet:** A város és a szomszédos falvak (Szakmár, Öregeserlő, Homokmégy, Géderlak) lakosságának festői szépségű világhíres népviselete van. Tünelmenyes tarkahímzései, tücsipkéje, kézzel festett (pingált) szobái, háza, faragott-festett hutoraj páratlanok a maguk nemében.

A város a Dunától 5 km-re, az u. n. Sárközben fekszik, Budapesttől való távolsága 119 km. A vidék mélyfekvésű lapály, melynek háromszög alakját a sölt emelkedettebb róna a Dunaföldváról Szekszárdig húzódó dombvidék, illetve a Duna, a Bajaszentistván—Jánoshalma közötti homokdombok és a Baja—Gószarlóttés—Kecel között húzódó magaslatozok szegélyezik. A Sárköznek központja a város. Lakosainak száma 11.800 lélek. Tengerszín feletti magassága 96 méter. A város területén a Krisztus utáni ötödik században keresztény népek laktak, kiket a honfoglaló magyarok itt találtak. A tatár- és törökidőszak idején a város teljesen elpusztult. Érseki székhely, melyet még Szent István alapított.

**Hatósági szervek:** Kir. járásbíróság, kir. törvényszék, kir. ügyészség, m. kir. adóhivatal, m. kir. állományrendőrség, esendőrség, főszolgabíróóság.

**Közfürdőintézmények:** Jézustársasági Atyák főgimnáziuma, konvikttussal, Érseki Tanítóképző, Kat. Tanítóképző internátussal, gróf Klebelsberg m. kir. polgári iskola, érseki Kis- és Nagyszeminárium, az utóbbi hittudományi főiskolával, Gazdasági iskola, a Miasszonyunkról elnevezett Szegény Iskolanővérek Intézete

**Nevezetességek:** Haynald érsek által alapított Csillagvizsgáló Intézet. Említést érdemel a m. kir. Mezőgazdasági Vegykísérleti és Paprikakísérleti állomás, amely a kalocsai paprika nemesítésével és gabonaneműek kitermelésével foglalkozik.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasutvonala** a Budapest—szabadkai fővonalból Kiskörösnél ágazik el. A város vasúti végállomás.

A **hajóállomás** Kaloesa—Foktó névvel a várostól kb. 5 km. távolságra van.

**Autobuszjáratok:** Kaloesa és Baja, Budapest—Kaloesa—Baja, valamint Kaloesa—Dunaöldvár (átszállással) Kunszentmiklós között.

**Autóval** a Budapest—bajai műtonon érhető el.

A Haynald-utca 87. szám alatt a Krígovszky-féle **autógarázs**.

**Benzintöltő-állomások:** a Szent István-utcában 5 db, a Haynald-utcában 1 db.

**Helybeli közlekedési eszközök:** A MÁV állomásról az autótaxik 80 fillérért, a bérkocsik 40 fillérért szállítanak a városba.

A hajóállomáson autótaxi és bérkocsistállomás.

### FÜRDŐK

A Kossuth Lajos-utcában, a vasútállomás közvetlen közelében van a Tomori strand-fürdő. Vizét két mélyfúrású artézi kut szolgáltatja. A strandfürdő 20 holdas árnyas parkban van elhelyezve, vízfelülete 4000 m<sup>2</sup> területű, cca 3000 m<sup>2</sup> homokfővénye van. Étterem, cukraszda a helyszínen. A parkban hűs sétahelyek és modern tennispályák vannak. Félnapj jegy külön kabinnal 30 fillér.

### KÓRHÁZ

Az Érseki Szent Kereszt Kórház, belgyógyászati, sebészeti és szülészeti osztállyal.

### SZANATÓRIUM

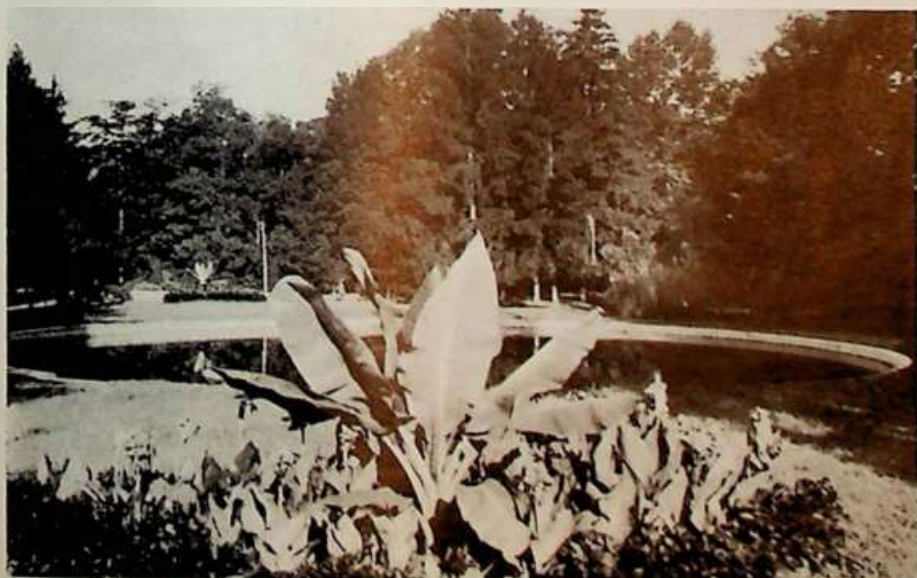
Dr. Murányi Károly városi t. orvos szanatóriuma.

### GYÓGYSZERTÁRAK

Lovasy és Saáry gyógyszerháza, Szent István-utca 37. sz. Ligeli Ernő gyógyszerháza, Szent István-utca 57. sz.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szállodák:** 1. Szabó László szállodája Tomori-utca 35. szám alatt. Villanyvilágítással, vízvezetékekkel felszerelve. Egyágyas szobák száma 5, napi ára 2.40 P, kétágyas szobák száma 3, napi ára 4.80 P. Vendéglő három teremmel, befogadóképessége 180—200 személy. Kis menü 1.20 P, nagy menü 1.60 P. Napi teljes penzió háromszori étkezéssel



Park-  
részlet  
Foto:  
Knöpf-  
macher



6.— P. fűtéssel 5,60 P. Borravaló 10%. Autógarázs a szálloda udvarában. Telefon-szám: 97.

2. Rosenzweig-szálloda Füzér-utca 19. szám. Villanyvilágítás, vízvezeték, angol W. C. Egyágyas szobák száma 5, napi ára 2.— P. Kétágyas szobák száma 3, napi ára 3.— P. Étkezőterem szükség esetén 100—180 személy befogadására is alkalmas. Kis menü 1.20, nagy menü 1.60 P. Teljes napi penzió ötszöri étkezéssel 4.50—6.— P. Kávéház. **Vendéglők:** Szabó Károly vendéglője és kávéháza Szt. István-utca 52. sz. Csak nyáron át nyitva: Szabó László vendéglője a Várady Érsek-parkban és Tomori-fürdőben. Kossuth Lajos-utca 53. sz.

**Fizető vendéglátás:** A legkülönbözőbb igények kielégíthetők magánháznaknál való elhelyezkedés esetén 2.50 P-től 4.— P-ig terjedő napi ár mellett. Elhelyezhető 200 személy

### SPORT

A városnak van jól kiépített modern sporttelepe, ahol futball- és atlétikai mérkőzések folynak. MOVE, Levente és Polgári Lövészegyletek. A Tomori strandfürdő uszodájában uszóversenyeket és vízipóló-mérkőzéseket rendeznek a helybeli sportegyesületek. A Várady Érsek-parkban 4 modern teniszpálya áll rendelkezésre.

A kalocsai érsekuradalom dunamenti erdeiben szarvas-, őz-, vaddisznó-vadászatra nyílik alkalom. Félvilágosítást nyújt a kalocsai érsekuradalmak jószágigazgatósága.

### SZÓRAKOZÓHELYEK

**Mozgóképszínház** a Szent István-utca 36. alatt, befogadóképessége 500 személy, hely-árai 30 fillértől 1.20 P-ig.

**Kávéházak:** A Szent István-utcában Szabó Károly kávéháza és cukrászdája, a Rosenzweig-kávéház a Haynald-utcában. A Szent István-utcában van Fekete Gyula cukrászdája. A különböző társadalmi egyesületeknek ugyyszólván az év minden vasárnapján van egy színelőadása, vagy hangversenye.

### KIRÁNDULÓHELYEK, TERMÉSZETI SZÉPSÉGEK

A város környékén, mint kirándulóhely, egyedül a Duna jöhet számításba. Különösen szép a Pakssal szembeni zárdori révben fekvő dunai strand, mely a várostól 12 km-re és a foktői strand, mely 5 km-re fekszik.



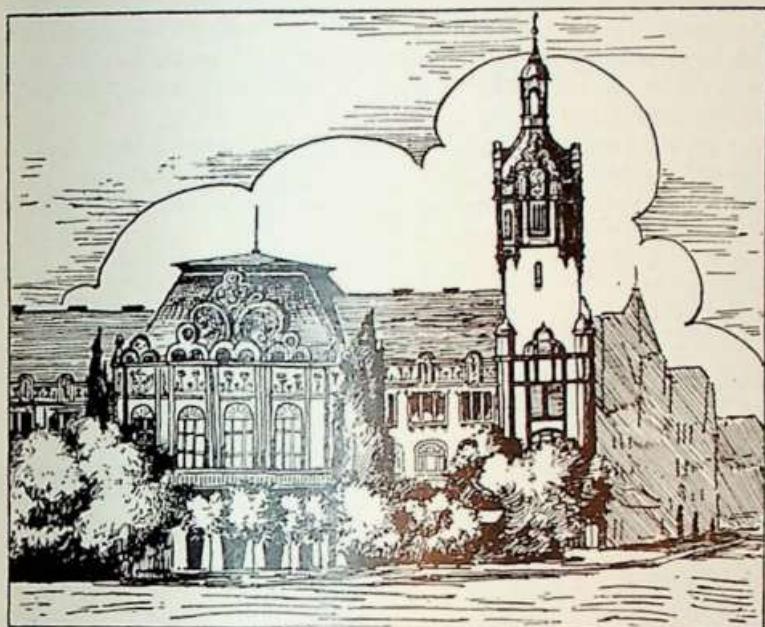
Himzett népviseletes bluzok és kötök

Foto: Knöpfmücher

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: a Városi Idegenforgalmi Hivatal.

## KISKUNFÉLEGYHÁZA M. VÁROS



Városháza

A Pest vármegyőhöz kapcsolt egykori Kiskunság területén. Budapesttől 130 km-re fekszik. Manapság a legnépzszerűbb, kulturális és közintézményeivel, gazdasági életével vezető helyen álló város. Fontos utak középpontjában települt, később vasúti hálózat gócpontja lett és az a körülmény okozta, hogy gyors fejlődésével sok régebbi, nagyobb multu várost tulszárnyalt. A mai Félegyháza lakatlan területét és pusztáit 1743-ban szállták meg a jászsági Fényszaruból és a kiskunsági Úlés (Ellés) faluból jött telepesek. Az első Félegyháza ugyanis, amelyet a IV. Béla király idején bejött kunok alapítottak és amely — neve után ítélve — mint egyházas helység oklevelekben már 1389-ben előfordul, teljesen elpusztult a török hódítás idején. Templomainak romjai még láthatók a város közelében. Több mint kétszázéves pusztaság után telepítették ujja Félegyházát. Az új község 30 év alatt már várossá fejlődött s mind jelentősebb szerepet töltött be a Kiskunság életében. 66.000 kal. hold halárán ma 38.206 lakos él. Kiskunfélegyháza Petőfi Sándor és Móra Ferenc városa. Az ó-templom mögött áll az alacsony, nádfüdeles ház, hol Petőfi szülei 1830-ig laktak. A város főterét a Segesvárról álhozott és megmentett Petőfi-szobor díszíti. A lakosság tulnyomórészt mezőgazdasággal, állattenyésztéssel foglalkozik s mintegy 4000 hold területen szőlőt és gyümölcsöt termel.

Móra Ferenc, a buzamezők énekese, a félegyházi szüesmester fia, mindig a várost kereste fel érzéseivel, gondolataival. Szülőházát emléktábla jelöli az egykori Daru-utcában, kultuszának ápolására pedig megalakult a Móra Ferenc Társaság.

A város **kulturális intézményei** között nevezetes az állami tanítóképzőintézet, a városi római katolikus reálgimnázium, az iskolanövénerek római katolikus tanítóképzőintézte, polgári leányiskolája és gazdasági iskolája, az állami polgári finiskola és az állami mezőgazdasági iskola.

**Középületek:** Két római katolikus templom, a városháza, magyaros stílusú épületek, a városi bérpalota, a „Korona”-kávéház, a Magyar Állános Takarékpénztár palotája, az egykori Kiskun-kerület székháza a járásbíróság és az adóhivatal új épülete, a parkkal övezett városi gőzfürdő és az új vasútállomás stílusos, szép épülete.

A **Kiskun Múzeum** a város és a környék gazdag régészeti és néprajzi gyűjteményét őrzi.



**Műemlékek:** A városháza előtti teret az ercklyés országzászló díszíti, lovárbá a település idején felállított fatemplom helyén emelt régi Szent János-szobor. A város emlékművei között nevezetes még a vasútállomás területén lévő Návay-emlék, azon a helyen, ahol a kommunizmus idején terroristák kegyetlenül megölték a magukkal hurcolt Návay Lajos volt képviselőházi elnököt, Návay Iván földbirtokost és dr. Kiss Bélát, Szentés város főjegyzőjét. A város környékén a régi híres félegyházi szalmalmok közül egy-kettő még emlékeztet a letűnt időkre.

**Néprajzi érdekesség.** Igen jelentős háziiparában a női kézimunka, különösen a nemrég szabadalmazott félegyházi esipke. A város 750 iparosa jó ízléssel, szorgalmasan dolgozik. Szépek a félegyházi szücsők, papucsosok, eszmadniák, szabók, cipészek munkái. A kecskeméti országút közelében cigánytelep.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton:** A Budapest—szegedi fővonalon. Budapesttől 130 km távolságra van. Budapestről az 1935. évi téli menetrend szerint naponta két gyors- és három személyvonatpár közlekedik, az 1935. májusában életbelépő menetrendben azonban ezen vonatokon felül egy simautó, egy sebes vonat s eggyel több személyvonat fog közlekedni. Mellékvonalak Szolnok felé.

**Vasútállomás:** Kiskunhalas és Csongrád felé sűrű közlekedéssel. **Autobusz** a város középpontjában levő nagy szállóig. Nyáron autobuszjárat van a strandfürdőhöz.

**Autóval:** A városban autóközlekedés nincs, de van három bérautó a szomszédos forgalomra.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szállodák:** A városi gőzfürdővel egy épületben modern luxusszálló penzióellátással. Korona nagyszálló. A két szálló 40 szobával rendelkezik. Mindkét szálló közismerten jóhirű és tiszta.



Petőfi szobra

**Éttermek:** Városi gőzfürdő szálloda és a Korona nagyszálló étterme, valamint a Szent János-téren lévő, most újonnan megnyílt, volt Ring, most „Teofil” vendéglő s étterem, mely kiváló borairól ismert.

#### FÜRDŐK

**Nyilvános fürdők:** Városi gőzfürdő kád-, medence- és szénsavas fürdővel, iszap pakkolással, 15 holdas park közepén. Nyáron a várostól 1,5 km-re lévő strandfürdő 50 kabinnal, teljes kényelemmel, vendéglővel, strand-felszereléssel.

#### KÓRHÁZAK

Dr. vitéz Szentmihály Lajos sebészorvos magánkórháza, Városi járványkórház, Stefánia szülőotthon.

#### GYÓGYSZERTÁRAK

Hat gyógyszertár van.

#### SPORT

A 100 holdas, hatalmas fákkal rendelkező városi parkban futballpálya és atlétikai pálya. A gőzfürdő mellett négy pályás, modern, vörösalakos tennispálya. A városi parkban egy agyagos tennispálya. Három sportegyesület élénk sportéletet fejt ki. Leventegyesület, polgári lövészegyesület.



Röm. kath. templom



Petőfi-ház



**SZÓRAKOZÓHELYEK**

Állandó hangos mozi. Évenként kéthavi színiszezon, Károlyi János színlársulatával, a téli hónapokban. Leglátogatottabb szórakozóhelyek a Korona- és a Teofil-féle vendéglő, cigányzenekarral.

**KIRÁNDULÓHELYEK  
TERMÉSZETI  
SZÉPSÉGEK**

Közeli kedves sétahely a városi Lövölde-park, a távolabbi kirándulóhelyek közül Szentkut és a Péteri-tó kedveltek.



Móra Ferenc szőlőháza

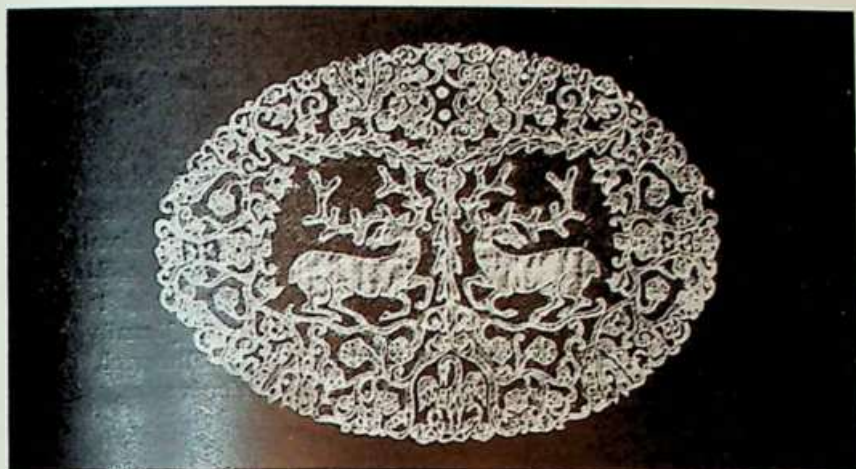


Szélmalom

**FELVILÁGOSÍTÁST  
NYUJT:**

az OMWE képviselője :  
Polgármesteri hivatal.

## KISKUNHALAS M. VÁROS



Kiskunhalasi  
csipke  
Képviselet:  
Budapest,  
Apponyi tér 1.

Pest vármegye legdélibb részén, Budapeستől 135 km. távolságra fekszik, csaknem pontosan a Duna—Tisza között, mindkét folyótól egyforma távolságra, 28.829 lelket számláló lakossága általában földműveléssel foglalkozik. A város területe 112.195 kat. hold, melyből mintegy 30.000 hold erdős, buckás, homokos, a többi része művelés alatt álló szőlő, kaszáló, gyümölcsös és szőlő.

**Hatósági szervek:** városi hatóság, kir. járásbíróság, adóhivatal, állományrendőrség, honvéd kerékpáros zászlóalj és határőr lövész és egy százada, esendőrszárnyparancsnokság és esendőrőrs, esendőrőlyvasosztály parancsnokság és két lovas osztály, pénzügyőri biztosság, államvasutak főnöksége, vonalfőnöksége és osztálymérnöksége, vármegyei utbiztosi kirendeltség.

**Közütemények:** Ref. reálgymnázium, ref. polgári leányiskola, róm. kat. polgári leányiskola, állami polgári fiúiskola, gazdasági ismételőiskola.

**Középületek:** Róm. kat. református és izr. templom, ref. reálgymnázium, városi színház, mely szállodával, színházzal egy épületlombból képez.

**Nevezetessége** a már világhírű halasi csipke, melynek készítését Dékányi Árpád, a halasi ref. gymnasium rajztanára az 1890. évben a régi halasi népművészeti rajzok, szabadsz-minták, tulipános ládák rajzainak és régi kézimunkák tanulmányozása után kezdeményezte és a mintáknak alapulvételével Markovits Mária segítségével mellett néhány halasi polgárleány és asszony közreműködésével a halasi csipkének 56-féle öltési formáját is megteremtette. Így vette kezdetét a csipke iparszerű készítése. Az első példányú csipkék hamarosan feltűnést keltettek külföldön is. Az 1900-as évek elején már bevonult a fejedelmi udvarokba is. A külföldre készült példányokból különösen kivált: Zita királyné részére a koronázás alkalmára készült csipkekötény, a Vilmos császár részére készített remek csipkepéldány. Legújabbán az olasz trónörökös pár újszülött gyermeke számára készült a halasi csipketeremben egy remek szép terítő és egy fejkötő, továbbá Mussolini olasz miniszterelnök számára egy hatalmas asztalterítő, melyen Nagy-Magyarország és a csonka ország térképe látható. A magyar kir. kereskedelmi minisztérium támogatása mellett most épül a csipkeház, amelyben egy népművészeti szoba iránt is történtek intézkedések. A csipkeműhelyben jelenleg 10—15 polgárleány dolgozik, vezetőjük a mai napig is Markovits Mária.

## KÖZLEKEDÉS

Vasúton a Budapest—Zimonyi vonalra közelíthető meg, gyorsvonaton 2¼, személyvonaton 4 óra alatt. Naponta 7 vonatpár közlekedik.



**Autobusz** a vasútállomásról a város belterületére, valamint Sóstó-gyógyfürdőig (egy menet ára 40 fillér). Közvetlen autobuszjárat van Kiskunhalas—Kecel és Kiskunhalas—Kigyóspuszta között.

**Autóval** makadámmal burkolt utakon érhető el.

**5 benzínűllő** állomás van a városban.

**Helybeli közlekedési eszközök:** a vasútállomáson autobusz, autótaxi és kőcsői őli rendelkezésre. Az autótaxi ára km-ként: kis kőcsi 40, nagy kőcsi 50 fillér.

#### FÜRDŐK

A város belterületén a Népszigeten (Natkay-u. 1. szám) kádfürdő, strandfürdő és uszoda. A Székely-utca és Belhelen-tér sarkán gőz- és kádfürdő.

**Széksóstói fürdő** a város külterületén, két kádfürdővel felszerelve, természetes tó napozóval és uszodával. A város központjától 4,5 km. távolságra. A fürdőtelepen 18 szobás szálloda, vendéglő, táncterem stb. Penziószerű ellátás 3,50 P-tól.

**Fehértó-fürdő** a várostól 10 km. távolságra, 200 kat. hold területű természetes tó, megközelíthető helyiérdekű vasúton és minden egyéb járművön. Partján vendéglő, fürdőkabinok, valamint 7 szobás üdülőház és több villaszerű épület, melyek némelyike bérebevehető. Az üdülőházban egy személy részére egy ágy napi 1 P. Teljes ellátás kb. 3 P-ért kapható.

#### KÓRHÁZ

A „Bessenyei István” nyilvános jellegű városi közkórház, belgyógyászat, sebészet és szülészeti osztályokkal, 80 ágygal, röntgenlaboratóriummal.

#### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda: Városi szálloda** a Horlby Miklós-téren, 18 szobával, vendéglő és kávéházzal.

**Vendéglők:** a szállodai vendéglőkön kívül Lovassy-féle-, Viziák-vendéglő.

#### SPORT

A Kiskunhalasi Atlétikai Club és a Nagykalózy Sport Egyesület kebelében uszás, csónakázás, kerékpározás, futball, atlétika.

#### SZÓRAKOZÓHELYEK

A téli szezonban 8—10 heti színiévad, hetenként szombaton és vasárnap mozgóképszínház. Két cukrászda, egy kávéház a város központjában.

#### KIRÁNDULÓHELYEK

Sóstó-gyógyfürdő, Fehértó-fürdő, mely utóbbtól pár perenyire fekszik a város 400 holdas erdeje.



Halasi eszjke

Képviselet:  
Budapest  
Apponyi-tér 1

#### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az ÖMWE képviselője: Ifj. dr. Gaál Gyula közigazg. gyakornok, polgármesteri titkár.



## NAGYKÖRÖS M. VÁROS



Strand

Foto: Monostory

28.591 lakosu, szimmagyar megyei város, az Alföld egyik legrégibb települése. A Duna—Tisza közében, Cegléd és Kecskemét között terül el. Budapesttől vasuton 80 km-re fekszik. A magyar gyűnőles-, főzelék- és baromfi-export egyik főhelye.

**Hatósági szervek:** Városi közigazgatási hivatal, rendőrkapitányság, járásbíróság, erdőhivatal.

**Közintézmények:** Mentőegyesület, villanytelep, hirdetőiroda, stb. Az alsófokú iskolákon kívül ref. gimnázium, ref. tanítóképző, ref. polg. fiúiskola, közs. polg. leányiskola.

**Középületek:** A városháza, a kir. járásbíróság, m. kir. államrendőrség és a posta emeletes palotái. Református templom, melynek alapjait Szent László korában rakták le, katolikus templom, és izr. templom.

**Műemlékek:** A Hősök-terén Zala György karrarai márványból készült hősi szobra. Kossuth-szobor, Arany! János szobra.

**Sétakertek:** Széchenyi-kert (Cifra-kert), Hősök tere.

**Nevezetességek:** Csárdái (Kutyakaparási csárda, Kéthős csárda). A ref. gimnáziumban Arany János relikviái külön szobában vannak elhelyezve és ez 9 éves tanárságának emlékét őrzi.

A magyar temetőművészetnek számos emlékét őrzi a ref. temető. Itt láthatók a néprajzi szempontból különösen érdekes típusú fejfák, az ugynevezett gombos fák, amelyeknek ősi motívumait még Ázsiából hozta a magyarság. Tetétlen pusztáján a városnak, mely egyike Körös legérdekesebb részének, van az a nevezetes halom, amelyen Ápád vezér sátora állott, a honfoglalás döntő esalájának előestéjén. Ezt a hagyományt Arany János is megénekelte és a város közönsége pedig a halmon Magyarország 1000 éves fennállásának évtorfordulóján, emlékosztopot is állított. A Nagyerdő a Duna-Tisza közének legnagyobb erdősége.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasuton:** A Budapest—szegedi fővonalon fekszik, naponta 5 vonatpár közlekedik. **Autobuszjárat** a vasutállomástól minden nappali vonathoz. Viteledj 30 fillér. A MÁV pályaudvartól Ókéeskégig, a Tisza partjáig napi két menet van.

**Autóval** Budapestről Cegléden át közelíthető meg. Ceglédig betonut, onnan makadám. A környékre mindenfelé makadám utak ágaznak szét és ugyanilyen ut vezet ugy a

Nagyerdőbe, mint a Pálfája parkerdőbe.

Egy autógarázs, két benzintöltő állomás, autótaxiállomás a város főterén, hat bér-autó és nyolc bérkocsi áll a közönség rendelkezésére. Bérkocsiállomás a Központi szálló előtt.

#### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szállodák:** Központi szálloda a város központjában, egyemeletes épület, villanyvilágítással. Egyágyas szobák száma 10, napi ára 2 pengő. Kétágyas szobák száma 2, napi ára 3 pengő. Napi teljes penzió, háromszori étkezéssel, 4 pengő. OMWE-tagoknak 15% kedvezmény.

**Fizetővendéglátás:** Lakás és ellátás 50—60 személyre biztosítható napi 2—4 pengő-ért személyenként.

#### FÜRDŐ

Strandfürdő a város központjában két medencével: egy versenyszobda és egy hév-vizes medencével. A vízellátását két artézi kut biztosítja, melyek közül az egyik 34 fokos. Belépődíj 32 fillér.

#### SZANATÓRIUM

A város központjában dr. Csutorás Sándor magánszanatóriuma, mely a legmodernebbül van felszerelve, röntgennel, stb.

#### SPORT

A MOVE-pályán futball, tenisz, torna, továbbá céllövészel, a mellette lévő tavon pedig evezés, csónakázásra megfelelő lehetőségek vannak.



Piac

Foto: Monostory

#### SZÓRAKOZÓHELYEK

A Városi Színházban két hónapig tartanak színelőadások. Uránia mozgóképszínház hetenként négy napon tart 15 előadást. Kávéház, cukrászda.

#### KIRÁNDULÓHELYEK

A négy km-re fekvő Nagyerdő, továbbá Pálfája parkerdő, Tetétlen puszta és a város tulajdonát képező 10.000 holdas Potharaszti puszta, amely hamisítatlan szépségben őrzi a régi pusztai élet minden szépségét.

#### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

a város idegenforgalmi szerve. Kiszárosháza, I. em. 32, az OMWE osztályintézője. Azonkívül a Nagykőrösi Híradó szerkesztősége.

## PESTSZENTERZSÉBET M. VÁROS



Somody-  
esőnákház  
Foto: Monostory

A székesfővárossal összeépítve, a Csepel-sziget északi csücske mellett, szikes területen fekszik Lakosainak száma 79.876.

**Középületek és hatóságok:** Polgármesteri hivatal, államrendőrség, iskolák, róm. kat., ref. és izr. templom.

Mint gyárváros alig 30 éves multra tekint vissza, csak a háboru utáni években kezd fejlődni. A Weiss Manfréd, Fésűsfonó, Lőszerfeldolgozó, Festék- és Jutta-gyárak foglalják el a városnak külterületét. Belterülete az utóbbi években jókarban tartott utakkal, vízvezetékkel és esatornázással van ellátva.

A Templom-téren sétakert, ugyanítt az Anyák emlékszóra, Vármegyeháza előtt Hősi emlékmű.

Építészetileg érdekes a modern postapalota és a vármegyeháza modern stílusú épülete.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—Kiskunhalas—kelebiai vonal mentén fekszik, egy vasútállomása és egy vasúti megállóhelye van.

**Helyérdekű vasuton** Budapest közvágóhídról Budapest—ráckevei és Budapest—Pestszenterzsébet körforgalmi járatokkal közelíthető meg. Utóbbiak 5—10 percenként közlekednek.

**Villamoson** a Boráros-térről induló 30 és 32-es villamosokkal közelíthető meg.

**Autóbuszon** Budapestről rendszeresített éjszakai járatok az Oktogon-térről

**Bérautóállomás** a Templom-téren és a Vármegyeháza előtt. Viteldíjak vagy meg egyezés szerint, vagy a budapesti autótaxi díjszabásának megfelelően.

**Hajón** Budapest—esernatonyi hajózási vonal mentén. Hajó kikötő. Naponkint kétszer Budapestről induló és visszatérő hajójáratokkal.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** Pestszenterzsébeti gyógyfürdő-szálloda, 12 szobával, közp. fűtés, hideg, meleg víz, nyitott és fedett éttermek. Teljes napi penzió, orvosi vizsgálattal és fürdőzéssel napi 8 P. Több vendéglő, étterem és kávéház.

**Weekend-lakások** Somody-esőnákházban bérelhetők, hetekre, vagy egész időnyre. Strand-vendéglő, táncterasz.



**EGÉSZSÉGÜGY**

**Pestszenterzsébeti gyógyfürdő** Magyarország legerősebb jódos-konyhasós fürdője. Gyógyberendezések: külön női és férfi osztályokon 18 kádfürdő két-két medence-fürdő 35—40°C hőmérséklettel. Iszaposztályok, massage, pihenőhelyiségek, elektroterápia, inhalatorium, női osztályon ülőfürdők, hüvelyöblítéssel. Ivókura, szakorvosok. Gyógyjavaslatok: a női nemi szervek elégtelen működése és idült gyulladása, gyermekek nyálkahártyáinak gyulladással hajlama, skrophulosis, osonthártyagyulladás, csontgyenedések, bőrbajok, rheumás megbetegedések, köszvény és a szervezetben lezajló egyéb idült gyulladások.

Ivókura gyógyjavaslatai: idült gyomor-bélhurutok, légzőszervek hurutjai, idült izzadásmányok s.l.b. gyógyvilására.

**Orvosok** a városban, szak- és egyetemes orvosok, fogorvosok.

Több gyógyszerár, mentőállomás.

**SPORT ÉS SPORTEGYESÜLETEK**

Tenniszpályák a Somody-csónakháznál, futballpályák. Uszás, evezés, vitorlázás, jégpályák.

Pestszenterzsébeti Sportegyesület (PAC) külön sportpályái és a Pestszenterzsébeti Football Club.

**FÜRDŐZÉS**

**Strandfürdők:** Városi strandfürdő a gyógyfürdő mellett. Meleg, langyos és hideg medencékkel tornaszerekkel.

Somody sporttelep, csónakgarázs és strandfürdő. Az ország egyik legnagyobb vízi sporttelepe. Teljesen modern berendezésű, minden igényt kielégítő felszereléssel. Modern csónakgarázs, kabinok és weekend-szobák bérelhetők olcsó árakon. Külön férfi és női szabad és zárt tussfürdők. Étterem, táncterasszal, polgári árak.

**SZÓRAKOZÓHELYEK**

Három hangos mozgóképszínház. Nyáron színház. A Pflum-mozgó nyáron moderu kerthelyiségben tartja előadásait. Kávéházak, eukrászdák, tánchelyiségek.



Gyógyfürdő strandja

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselőtében: Gyógyfürdő igazgatósága, Pestszenterzsébet. Tel. 475-81. és Somody Ödön csónakház tulajdonos.

## SZENTENDRE M. VÁROS



Dunaparti részlet  
Foto: Monostory

A város ősrégi szabad királyi kiváltságos város volt. Története a római korba nyúlik vissza, mely kor emlékeit a legújabbban folytatott ásatások tárják fel. 7210 lakosa van. Budapeستől való távolsága 22 km. A Szentendrei Dunaág jobb partján, domboldallban fekszik. Köröskörül hegyláncsal védett, erdőkkel körülvett s ennek következtében levegője tisztá és egészséges. Tengerszintfeletti magassága kb. 200 m.

**Hatósági szervek:** kir. járáshíroság, m. kir. adóhivatal, m. kir. posta, körzeti forgalmi hivatal, m. kir. államrendőrség, kir. erdőhivatal, m. kir. esendőrség.

**Múzeum:** A városi múzeum most van szervezés alatt. Anyaga a római kori, majd a Mária Terézia korabeli emlékek, okmányok stb.

**Műemlékei:** A görög templom ikonosztáza és freskója. A városháza folyosóján római korbeli sarköveletek vannak beépítve. Az ásatások jelenleg is folynak és most van feltárás alatt Kr. u. I. századból való római őrtorony. A róm. kat. plébániatemplom szentélyében lévő freskók. A Dunaparton van Lázár cár keresztje.

**Templomok:** Róm. kath. plébániatemplom, szerb püspöki templom, a Fötéren van az u. n. görög templom.

**Nevezetességek:** Régi, 200 éves templomai figyelemreméltóak és a városnak jellegzetes panorámáját adják. Különösen látványos az aug. 19-én megtartott szerb bucsu — nemzeti ruhában és nemzeti láncok.

Glatz Oszkár vezetésé alatt álló festőművész-iskola, állandó képtárlattal.

## KÖZLEKEDÉS

**HÉV-vasut** indul minden 40 percben a Pálffy-térről és 50 perc alatt érkezik a városba.

**Hajó:** Naponta kétszer MFTR hajójárat Budapestről Eötvös- és Pálffy-térről. Menetidő 1¼ óra. Júnus 15-től szept. 15-ig még egy hajójárat van Budapestről.

**Motorsónak** átkelés a Dunán a monostori strandfürdőhöz és Horányba.

**Autobuszjáratok:** Szentendre—Dunahogdány, Szentendre—Gizellatelep és Szentendre—Izbég között.

Autóval Budapestről 30 perc alatt érhető el.  
Opaterny Károly autóvállalatánál garázs és benzinkut.

Autótaxi-vállalat a városban. A taxi viteldíja a város területén befűl 45 fillér km.-ként. Hosszabb ut esetén 40 fillér km.-enként.

### FÜRDŐK

Strandfürdők a Dunán.

### GYÓGYSZERTÁR

Egy gyógyszerház van a városban.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szállodák: 1. Korona-szálló a Fötéren kb. 10 ágygal. Szoba ára 3—6 P. Napi teljes penzió 6—10 P.

2. Rab Ráby halászkert szálló, 4 szobával, 7 ágygal, azonkívűl turista-szállás körülbelűl 15 ágygal. Szoba ára személyenként 2—4 P, turistaszállás 4 P. Ellátás napi 3.— P körül.

Éttermek: Városi étterem és Rózsa Géza étterme. Mindkettőben menű 80 fillértől 1.— pengőig kapható.

### SPORT

Tenniszpálya, football- és atlétikai pálya van a városban. A Magyar Evezős Szövetségnek klub- és esónakháza, ahol esónakok bérelhetők.

### TURISZTIKA

A Kőhegyen a Magyar Turista Egyesűlet szentendrei osztályának 8 ágyas modern menedékháza van. Hálódíjak napi 80 fillértől 1.60 P-ig. Napi ellátás 3.20 P. A menedékház a várostól kb. 1 órányira fekszik, hegy telején, fenyves erdőben.

### KIRÁNDULÓHELYEK

A várostól 3 km. távolságra van a Királykut-forrás (Staravoda) kirándulóhely, amely gyönyörű erdő közepén fekszik. Kb. másfél óra alatt közelíthető meg a város közepétől a Kőhegyi menedékház, fenyveserdő közepén.



Erdőrészlet  
Foto: Monostory

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Borágh Iván, városháza.



## V Á C M. V Á R O S



Székesegyház belseje

20.960 lakosu megyei város. Budapesttől 34 km távolságra fekszik. A Duna balpartján terül el, ahol a folyó keleti irányát megváltoztatva, hirtelen kanyarral délnek fordul. A nagy magyar Alföld budapesti medencéjében fekvő város területét minden oldalról a Magyar Szigetmegység veszi körül. Tengerszín feletti magassága 116 méter. **Hatósági szerrek:** Kalonáság, esendőrség, rendőrség, járásbíróság, pénzügyőni kirendeltség, m. kir. adóhivatal, állami erdőhivatal.

Már a magyarok bejövetele előtt virágzó város, kelet és nyugat, az Alföld és a Felföld kereskedelmi és katonai gőcpontja. Már Szent István idejében püspöki város, Géza király kedves tartózkodási helye. Báthory püspök alatt a renaissance élet központja.

Birtoklásáért rengeleg vér folyt. Elpusztította tatár, török, kuruc, lakane, de mindig újra felépült. A sörézés fénykorát Hunyadi Mátyás és Mária Terézia korában élte. Magazzi püspök alatt nyerte kedves barokk jellegét.

Pontos szerepet töltött be a szabadságharc idejében. Számos dícső harc emléke fűződik történetéhez.

Ipara, kereskedelme már az Arpádok idejében is virágzó, bora országos híré, gyümölcse messze vidéken keresett. Számos országos kulturintézménye, kitűnő iskolái, fejlett kulturálata miatt keresett települőhely.

Már egyike Magyarországnak legrendezettobb városainak. Vízvezetékét, vegytisztla ivóvízszolgáltatását, csatornázási berendezését külföldön is elismeréssel emlegetik. Barokk templonai, épületei, műemlékei, muzeuma művészeti és történeti jelentőségűek.

**Külntézmények:** Siketnőma Intézet, római katolikus Papnevelő Intézet, Kegyes



Városháza kapuja



Róm. kath. székesegyház

Tanítórendi Gimnázium, római katolikus leány és fiú polgári iskola, elemi iskolák, óvodák, Hadiárcvák Bőrpari Szakiskolája, Kir. Országos Fegyintézet. Idegenforgalmi szervek és irodák: Vác megyei város Idegenforgalmi Hivatala a városházán.

**Középületek:** Városháza, Székesegyház, iskolák, állami fegyintézet.

**Muzeum:** A Papnevelő Intézet mellett áll a városi muzeum, melynek anyaga főleg a város történetét líkrözi vissza, ugyszólván a kőkorszaktól napjainkig.

**Műemlékek a Székesegyház (Nagytemplom), a Ferencendí szerzetesek templomai, a felsővárosi Plebánia-templom és a Kegyesrendiek temploma, Ezek mind az 1700-as években barokk stílusban épültek.**

Épületei közül a városháza, Országos Siketnéma Intézet, a számos kanonoki, nagy- és kispósti lak s a püspöki palota épült ugyanebben a korban s ugyanezek barokk stílusban.

Az országban a maga nemében egyedül álló műemlékei a városnak a Szent Háromság-szobor, a Kőkapu (diadalokapu), melyet Máguzzi bíboros püspök, a Nagytemplom számos, fentebb említett épület építtetője készíttetett Mária Terézia váci látogatására. Az említett műemlékek egy egyes részleteiben, mint teljes egészükben, sok látnivalót nyújtanak a hozzáértő szemlélőknek.

**Templomok:** A klasszicizáló stílusban épített Székesegyház, melynek kincstárában meglepő sok műkincs van. A templom alatt a püspökök és kanonokok hatalmas sírköve van. A Constantin-téren áll a korai barokk külsővel, 1699-ben megépített Fehérek temploma (Domonkos-rendi fehér barátoké volt), belsője rokokóval, vegyített barokk stílusban épült. A Ferenciek temploma, főoltára fából készült, igen díszes és hatalmas, szobrai régészeti és művészi szempontból egyaránt értékesek.

**Sétakertek:** Liget, a Szent Imre-téri park, a Csányi-körút és a Dunaparti korzó.

**Nevezetességek:** A Horthy Miklós-uton lévő orsz. Fegyintézet, 1777-ben épült és neves ifjak nevelőintézete volt. Amikor azt Mária Terézia Bécsbe helyezte, akkor Ludovika

lett belőle, majd 1855-ben az osztrák igazságügyi kormány leletörzstató intézetté alakította át. A püspöki könyvtár 69.000 kötetből áll, alapját Peitler püspök vetette meg. A Kegyesrendiek könyvtára 16.000 kötetből áll.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasuton:** A városban futnak össze a Budapest—szobi, Vác—gödöllői és Vác—balassagyarmati vasutvonalak. Általában naponta 21 vonatpár közlekedik. Menetidő Budapest—Vác között 41 perc és 1 óra 5 perc között váltakozik.

Vasutállomás a városban.

**Hajó:** Ugy a MFTR-nek, mint a DGT-nak közös hajóállomása van. A hajó menetideje felfelé két óra, lefelé 1 óra 15 perc.

**Autobusz:** MAVART-járatok: Budapest—Vác, Vác—Balassagyarmat, Vác—Püspökhatvan, Vác—Galgagyörk, Vác—Nógrádberecslő.

**Autóval** a Budapest—Vác—kassai állami uton érhető el.

**Autógarázsok:** Elit Penzió és Curia-szállóban.

**Benzintöltő állomások:** A Budapest—Vác—kassai-ut váci szakaszán három, a vasut felé, a Széchenyi utcában, egy.

**Helybeli közlekedési eszközök:** Az állomásokon autótaxi és bérkocsi áll rendelkezésre. Autótaxi használati díja a városban egész napra 32 pengő, a városon kívül km díj általában 30 fillér. Egyfogatú bérkocsi egész napra 24 pengő, kétfogatú 20%-kal drágább.

## FÜRDŐ

A Pokolesárda strandfürdő Tahitótfalu község határában, a váci révátkelésnél fekszik, a város tulajdonát képezi. Révhajó és motoros minden félóránban közlekedik. A strandfürdő 35 kabinnal, 50 szekrényel, 400 méter hosszú fűvénstranddal, toruszerekkel, külön bérelhető sportpályákkal rendelkezik. Strandfürdőjegy ára kabinnal együtt személyenként 10—24 fillér egy napra.

## KÓRHÁZ

A városi magánkórházban 25 ágy van. Rendes műtője és egy magánszobája van. Napi ellátás 4.80 pengő.

## GYÓGYSZERTÁRAK (a főt mentén)

Városi gyógyszer-tár, Irgalmasrendi gyógyszer-tár, Szent Antal gyógyszer-tár, Kőkapu gyógyszer-tár.

## SZÁLLODÁK

**Curia szálloda és étterem,** Zbinyovszky Elemér tulajdonában, több terasznel és kerttel. Egységnyes szobák száma 5, napi ára 2 pengő. Kétágyas szobák száma 3, napi ára 4 pengő. Teljes napi penzió 5 pengő. OMWE-tagoknak 10% kedvezmény.

**„Elite“ szálloda és penzió,** Széchenyi-utca 19, Berger Gizella tulajdonában. Befogadóképessége 20 férőhely. Egy fürdőszoba. Egységnyes szobák száma 4, napi ára 3 pengő. Kétágyas szobák száma 6, napi ára 6 pengő. Teljes napi penzió 6 pengő.

**Váci Pokolesárda** (Szentendre-sziget) a város tulajdona. Schüller Henrik ny. igazgató bérletében. Étterem, fürdőszoba, melynek használati díja 1 pengő. Nyolc darab kétágyas szoba, 10 darab kétágyas weekend-szoba napi ár személyenként 1—2 pengő (75 vasúgy szalmazsákkal). Menü ára 1.10—1.40 pengő. Teljes napi penzió napi ára 3.50—4 pengő, havonta 120 pengő, 10% borraavaló, OMWE-tagoknak 10% kedvezmény. Személy- és poggyászszállítás az állomásról 1.20 pengő.

**Vendéglő:** Nemess Jenő étterme, Felsődumasor 3. Befogadóképessége 60 személy. Napi étkezés 2.40, havonta 70 pengőért kapható. OMWE-tagoknak 10% kedvezmény.



## NYARALÁS ÉS ÜDÜLÉS

A város területén belül nyaralásra alkalmas városrészt a vasutnak a várossal átellenes oldalán magasan fekvő deákvári villatelep, a váci Dunapart és a Pokol-fürdő. A város területén belül és a szőlőhegyekben is vannak még nyaralásra alkalmas kibérelhető, nagy kerttel rendelkező nyári lakások.

## SPORT

A város különböző sportegyesületeinek két labdás és három teniszpályája van. Csónakház, csónakgarázs és két kérésolyapály. Sportegyesületek: az 1890-ben alapított Váci Sport Egyesület, Reménység és Törökös Egyesületek, V. T. E. A városi övező hegyek és dombok síelés céljaira igen jó terepet nyújtanak.

## SZÓRAKOZÓHELYEK

A városnak hat táncelőisége van. Körülbelül 700 férőhelyes színház- és mozgóépülete van a váci Reménység Egyesületnek. A város tulajdonát képező városi Tudományos és Filmszínház 600 férőhelyes.

## TURISZTIKA

A hegyekben és erdőségekben mindenütt jelzett utóhálózatok (kilátó tornyokkal, menedékházakkal) vannak. Az ellátás viszonyok ugy a menedékházakban, mint a falvakban igen kedvezőek.

## KIRÁNDULÓHELYEK, TERMÉSZETI SZÉPSÉGEK

A Nagyszál a Cserhát-hegység legmagasabb pontja, esusa 652 méter magas, ahol védőkunyhó és kilátótorny van és festői kilátás nyílik.

Magyarkút gyalogszerrel a nagyszáli kilátótól a Szarvashegy gerincén és a kis fenyvessel körülvéve, szép rét, forrás, vendéglő és kisebb menedékházzal.

Kismaros-Kóspallag két óra. Kóspallag közvetlen közelében (15 perc) a süs-hegyaljai és a kisimóci menedékházak, vízvezeték, villanyvilágítás, strandfürdő és étteremmel. Kóspallag a hőrszűnyei kirándulások kedvező kiindulópontja.

Nagymaros-Hegyes-tető (482 méter) Kismaros állomástól másfél óra alatt elérhető. A esuson lévő védőkunyhótól szép kilátás nyílik.



Pokol-szűnyő  
Föld: Monastery

## FELVILÁGOSÍTÁST NYÚJT

a városi Idegenforgalmi Hivatal (Városháza).

## CSILLAGHEGYI ÁRPÁD-GYÓGYFÜRDŐ



Csillaghegyi strandfürdő  
Foto: Monostory

A pilisi hegyek szép kátlanában, északról a hegyek által védett területen fekszik. Szélvédett és füstmentes helyen, ideális tartózkodó- és üdülőhely kora tavasztól késő őszig. Közigazgatásilag Békásmegyer nagyközségéhez tartozik.

### KÖZLEKEDÉS

Megközelíthető a Budapest—Pálffy-térről induló HÉV villanyosokoa, melyek 20 perces időközökben indulnak. Autóval elérhető a kitűnő szentendrei műton.

### GYÓGYVIZEK

A csillaghegyi gyógyfürdőnek 4 hévziforrása percenként kb. 10.000 liter vízel szolgáltat. A víz ásványvíznek van minősítve és egyrésze palackozva, Csillaghegyi Ásványvíz néven forgalomba kerül.

A strandfürdő az ország legnagyobb kiterjedésű strandfürdője, modernül kitűnően felszerelve. Három nagy uszómedence és egy medence a gyermekek részére. Homokfürdő és pihenőesarnok, sporteszközök. Egész napra érvényes fürdőjegy ára hétköznap 1.— P, vasárnap 1,50 P. Mérsékelt utazással kombinált jegyek az IBUSZ újság-árusító pavillonokban kapható. OMWE-tagoknak külön kedvezmény.

### EGÉSZSÉGÜGY

Dr. Sándor Miklós csillaghegyi gyakorlóorvos. A községben még négy orvos. Gyógy-szertár.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

A fürdőtelepen több villaépületben 40 kétágyas szoba folyóvízzel, 30 erkélyes szoba. A szobák árai kétágyas 4—8 P-ig, az egész fürdőidényre 350—600 P-ig. A lakásokban vízőblítéses angol W. C. 3 fürdőszoba. Penzióárak földényben 3-szori étkezéssel 8—10 P. Borralaló 10%-kal megvállható.

### SZÓRAKOZÁS, SPORT

Vendéglő, kávéház, eukrászda, a strandon mindenféle sporteszköz.


### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

a fürdő irodája a Csillaghegyi fürdőtelepen. Tel. 623—91, vagy a fürdő városi irodája: Budapest, Váci-utca 22. Tel. 872—16.

## KLOTLIDLIGET, ÜDÜLŐHELY



Látkép Foto: Monostory

512 lakosu kisközség, közvetlen össze van építve Piliscsaba nagyközséggel. Északról, keletről és nyugatról erdőség határolja. Közvetlen lőszomszédságában félkörben emelkedik az erdővel borított 444 méter magas Nagykopasz-hegy és mögötte a 757 méter magas Pilis-hegység. Tengerszín feletti magassága 287 méter. Budapesttől 26 km. távolságra fekszik. Vízellátása egészséges vizű kutakból. Éghajlata általában néhány fokkal hűvösebb a budapestinél. Villanyvilágítás.  Páki Szent Vincéről elnevezett irgalmas nővérek rendháza, ugyanítt római kath. kápolna. Piliscsabán római kath. templom, Lazarista rendház és kistemplom, mely 1901. évben épült. József kir. herceg ajándéka. Jelenleg 16 tagja van. A plébánia-templomot 1771—1781 évig a budai apácák építették; itt van egy fából faragott Mária-szobor, mely a rajta lévő felirat szerint 1299-ből való.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—esztergom-i vonalon érhető el, naponta 8 vonatpár közlekedik. Vasútállomása ugy Klotildligetnek, mint Piliscsabának van.

**Autóbusz** Tinnye—Perbál—Tök községeken keresztül Zsúmbókig közlekedik.

**Autóval** Budapestről a bécsi országúton közelíthető meg.

A vasútállomáson 3 autótároló állanak rendelkezésre.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Penziók:** Galgóczy Gyuláné birtokában, közvetlenül a piliscsabai vasútállomás mellett van egy kastélyszerű berendezésű, motorikus vízvezetékkel és villanyvilágítással, két egyágyas szobával és egy közös étteremmel, fürdőszobával és kerthelyiséggel ellátott penzió. Szoba ára naponta 2.60 P, havonta 70.— P. Pótágy naponta 2.— P, havi 50.— P. Penziószerű ellátás, napi háromszori étkezéssel 5—7 P, havonta 120—180 P.

**Fizető vendéglátás (szervezett).**

a) Penziószerű ellátás (szállás és étkezés). Napi négyszori étkezéssel 3—5 P-ért kapható.

### FÜRDŐZÉS

Van egy kisebb szabású strandfürdője, 168 □-méter területű vízfelülettel, mely vizét



kuthól nyeri. Egyszeri belépésre szolgáló jegy ára 50 fillér, gyermekeknek 30 fillér.

### EGÉSZSÉGÜGY

Orvos és gyógyszerész a községben. Ezenkívül röntgen és vegyvizsgáló laboratórium.

### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORTLEHETŐSÉGEK

Társaskör, teniszpálya, mozgóképszínház.

### KIRÁNDULÓHELYEK

Közvetlen a község mellett emelkedik a 444 méter magas Nagykopasz-hegység. Pílis-csaba községen keresztül, erdős részen megközelíthető a Nagyszénás, az u. n. Honaforrás és Klastrom-pusztá. Tinnye—Píliscsaba községek között fekvő Garanesi tó ugyancsak erdős úton közelíthető meg.

Fenyő- és gesztenye-sorfákból álló szép sétányai vannak.

E vadregényes, kiránduló- és kiátóhelyekben gazdag, lombos erdővel borított nagy hegysek egészséges, ózondus, éles levegője járja át az üdülőhelyet. Innen van, hogy a legnagyobb nyár itt nem csak könnyen elviselhető, de az esti és reggeli órákban a legégetőbb nyári napokon is a felső ruhát elhagyni nem tanácsos.

Klotildligetről ezen ritka kedvező éghajlati viszonyai miatt elmondhatjuk, hogy nem csak mint nyaraló- és hivatalosan minősített üdülőhely áll a főváros közönsége előtt versenyen felül, de mint valódi klimatikus magashali-gyógyhely is üdvs hatása.



Klotildliget látképe

Foto: Monostory





### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

Oltay Aladár ny. igazgató, községi bíró.

## BÉKÁSMEGYER



Látkép  
Foto: Monostory

8447 lakosu község a Duna völgyében. Lakosnibuk 70%-a magyar, 30%-a német anyanyelvű. Budapesttől való távolsága 10 km. Eghajlata teljesen szélsőséges. Vízellátása egészséges vízi kutakból történik. Villanyvilágítás.     Naponta kélszeri postaközbesítés. Római katolikus temploma.

**KÖZLEKEDÉS**

**HÉV** vasúton Budapest-Pálfy-térről 30 perc alatt érhető el. Minden 20 perchen indul és érkezik vonat.

**Autóval** pormentes beton- és kövezett uton közelíthető meg.

**Benzinkut** helyben.

**Helybeli közlekedési eszközök:** számos bérautó.

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

**Szállodák:** 1. Fehrer Ferenc szálloda és vendéglő 12 szobával. 2. Kollat Richárd szálloda és vendéglő 8 szobával. Mindkét helyen a penziószerű ellátás napi 4-6 P.

**Vendéglők:** 1. Csillaghegyi Árpád strandfürdő nagyvendéglő. 2. Attila strandfürdő nagyvendéglője. 3. Bagó György állomási nagyvendéglője. 4. Fehrer Ferenc nagyvendéglője. 5. Kollat Richárd nagyvendéglője. 6. Duna-strandfürdő vendéglője.

**Penzió:** Schatz-féle penzió.

**Fizető vendéglátás** (szervezés alatt).

b) Csak lakás: 1. oszt. szobák száma 2.

napiár 6 P, havonta 120 P. II. oszt. szoba száma 1, napiár 4 P, havonta 80 P. III. oszt. szoba száma 1, napiár 3 P, havonta 60 P.

**FÜRDŐZÉS**

A község területén van a **Csillaghegyi Árpád Strandfürdő**. Részletes leírást lásd Csillaghegy címen.

**EGÉSZSÉGÜGY**

A községi és fürdőorvoson kívül négy gyakorlóorvos van a községben. Két gyógyszerár.

**SZÓRAKOZÁSI ÉS SPORTLEHETŐSÉGEK**

A strandfürdőkön mindenütt zene és tánc, a községben sport- és teniszpályák is vannak.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

A községben több kirándulóhely kiindulópontja fekszik. Innen érhető el a Nagykerély hegység, Űröm, Borosjenő és Csobánka községek, melyek természeti szépségükről nevezetes helyek.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: Bótkós Bálint, községi vezető jegyző.

## BOLDOG

2861 lakosu színmagyar nagyközség a Nagyalföld szélén, Budapesttől való távolsága 70 km. Vízellátása két artézi kútból történik. Villanyvilágítás. U. t. Tura. V. á. Hatvan vagy Tura. Római katolikus templom. A községet Borbála királynő nyerte 1424-ben Zsigmond királytól adományul. A XV. században Bódogfalva néven szerepel. A község gazdag lelőhelye őskori tárgyaknak. Festői, nemzeti színű népviselet. Néhány év óta fejlődő idegenforgalom van a községben és a külföldiek szívesen keresik fel népviseletéért. A lakosság ma is híven megőrizte ősi népviseletét és szokásait. A nők ruházata életkor és alkalmak szerint más és más. Szoknyájuk sok ráncba szedett virágos posztó, más színű anyaggal alul felszegve. Saját tervezésű, rajzolású és kivarrású, keményítetlen kivassalt, lyukacsos, magyar motívumú, varrott kendőt viselnek fejükön és nyakukon. Vannak íróasszonyok, kik a mintákat szabad kézzel rajzolják. A lányok hajadonfővel, különösen sodrott hajjal s abban sok színes pántlikával jelennek meg ünnepein a templomban. Különösen festői-szép a menyasszony ruházata. Sokráncú fehér, keményített szoknya van rajta, fehér, bőjju félínget, selyempruszlikot, fején virágkoszorút és tükrös gyöngyös, pártát visel. Hajában sok színes pántlika van. Igen szép a menyescskéék fűtylas fejdísz, csipkés kontya és szokatlanul érdekes a kisgyermekek bukros fejkötője. A másfélméteres menyasszonykalácsot lakodalomra készítik, melyet a hérésszes menet visz más ajándékokkal a menyasszony után. A lakodalmi kalácsot nagy sokadalommal, rigmusokkal viszik a völgyéni házhoz.



Boldogi leány Bambah Gyula fényképe

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—hatvani vonalon 2 óra alatt érhető el. Vasútállomás Tura, illetve Hatvan községekben, 8 km.-nyire a község középpontjától.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglők:** a Hangya-szövetkezet vendéglője, Ebéd 1.20 P, vacsora 1 P, Futó Mihálynál ebéd 1 P, vacsora 80 fillér.  
**Csak lakás:** Tiszta polgári házakban szobák napi 1 P-ért kaphatók.

A m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter a községben idegenforgalmi házat létesített, mely berendezkedve megszálló helyül szolgál a látogatóknak. Itt hűsítők is kaphatók.

### EGÉSZSÉGÜGY

Községi orvos helyben.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT


az OMWE képviselője: Közs. elöljáróság.



## CINKOTA



Strand  
Fotó: Monostory

5506 lakosu, tulnyomórészt magyar anyanyelvű nagyközség. Budapesttől 10 km-nyire. Tengerszín feletti magassága 235 méter. Éghajlata a Budapest-budai oldal éghajlatával egyezik meg. Vizellátása jó és hővizű kutakból történik. Villanyvilágítás.  Római katolikus és ág. ev. templom. Tanítónőképzőintézet A cinkotai földműves törzslakosság festőien szép népviseletét mindig megtartotta s a vasárnap-i istentiszteletre vonuló hívek igen szép látványt nyújtanak.

## KÖZLEKEDÉS

Vasuton a BHÉV Budapest—gödöllői vonalán  $\frac{3}{4}$  óra alatt érhető el. Kedvezményes térlet-, fűzet- és weekend-jegyek. Vasutállomás a község középpontjában. Autón kiváló autótúlakon bárholnan megközelíthető. Benzinkut helyben.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Vendéglők: Makos János strandvendéglője, Noszál Béla, Leyrer Géza. Kámán Gyula, Mezei Adolf, Weisz Náthán, Ráduly Ferenc és Noszko Béla vendéglői. A vendéglőkben ebéd ára 1.20 P, vacsora ára 1 P.

Fizető vendéglátás (szervezett). Csak lakás: I. oszt. szobák száma 10, napiár 4 P, havonta 50 P. II. oszt. szobák száma 100, napiár 2 P, havonta 50 P. III. oszt. szobák száma 100, napiár 1.50 P, havonta 40 P. Nyaraló vendégek étkeztetésére különösen a községben lévő modern strandfürdő vendéglője van berendezve.

## FÜRDŐZÉS

A község közepén másfélholdas, kristály-

tiszta forrásvizvel láplált, a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő strandfürdő áll rendelkezésre, nagy árnyas parkban, közvetlenül a BHÉV állomása mellett. A villamoson utazó közönség a fürdőbe kombinált jegyet válthat.

## EGÉSZSÉGÜGY

A községben öt orvos és egy gyógyszerfár van.

## SZORAKOZÁS ÉS SPORT

Mozi, társaskör, tennispálya. Nyári hónapokban színtársulat tart névös színelőadásokat.

## KIRÁNDULÓHELYEK

Kiseb kirándulások tehetők Gödöllőre, Vácra, Fótra az ottani nevezetességek meglekintésére. Mindegyik hely villamosal jól megközelíthető. Nagyobb kirándulások tehetők a Mátrába, Bükkbe a községen keresztülfutó lillafüredi és gyöngyösi autóbuzson.




## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Arnstein Ödön borbélymester, Cinkota, Kossuth Lajos-u. 2.

## CSOBÁNKA



Látkép  
Foto: Karinger

1826 lakosu nagyközség, az Oszoly és Kevély hegység aljában, erdőkkel övezett völgyben. Lakosai 75%-ban német, 10—10%-ban magyar és 10% és 5%-ban szerb anyanyelvűek. Budapestről való távolsága Pomázon át, turista úton, 12 km. Tengerszín feletti magassága 200 méter. Éghajlata: Ozonidus levegője három fokkal hidegebb a szomszédos községeknél. Vízellátása egészséges vízi kutakból történik. Villanyvillágítás.    Római katolikus és görögkeleti szerbi templom.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasúton** a Budapest-Pálffy-térről induló HÉV-vasúttal Pomázig  $\frac{3}{4}$  óra alatt közelíthető meg. **Vasútállomása** Pomázon, a községtől 6.8 km-re.

**Autóbusz** Pomáztól tizenöt perces menetidejével éri el a községet. Viteledíj 50 f. **Autóval** lörvényhatósági úton közelíthető meg.

**Benziutak** Pomázon és Pilisvörösváron.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglők:** Uitz József vendéglősnél napi ellátás 0.80—1.20 P-ig.

**Fizető vendéglátás** (szervezett), a **Penziószereit ellátás:** Több nyilvántartott gazdánál napi négyszeri étkezéssel 3—3.50 P-ért kapható.

b) **Csak lakás:** I. osztályú szobák napi ára 1.50 P, havonta 40 P. II. osztályú szobák napi ára 1.20 P, havonta 30 P. III. osztályú szobák napi ára 1 P, havonta 20 P.

## EGÉSZSÉGÜGY

A körorvoson kívül egy orvos — kézi-gyógyszerlárrel — van a községben.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Magánemberek kezében számos teniszpálya van, akiktől bérelni lehet.

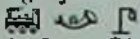
## KIRÁNDULÓHELYEK

A község közvetlen közelében emelkedik a Nagykevény-hegység, mely 535 méter magas. A csikóvári menedékház 300 méter magasban a községtől 20 percre van. Az Oszoly-hegy közvetlen a község mellett emelkedik, 359 méter magasságban. A községtől pár percre található a Szentkút-kápolna, erdő közepén, kiváló forrásvízzel, továbbá a Hubertus-kápolna 215 méteres hegyesúton. Dobogókő autóbuszszal 15 perc alatt elérhető, gyalogosan rövid úton másfél óra. Az autótól 80 perc alatt lehet felérni Dobogókő tetejére.

## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: ifj. Willek János.

## CSÖMÖR

3727 lakosu község, három oldalról dombokkal körülvéve, délnyugat felé nyitott medencében. Lakosai kétharmad részben magyar, egyharmad részben 16t anyanyelvűek. Budapesttől való távolsága 17 km. Tengerszín feletti magassága 224 méter. Eghajlata mérsékelt. Vizellátása egészséges vízü kútból történik. Villanyvilágítás.  Római katolikus és ág. ev. templom. 1073-ban Szent László király és öccse Géza, itt verték meg Salamon királynak a mogyoródi dombokról leereszkedő seregét.

A földműves gazdák leányai és menyecskei, az egyházi ünnepekkel változó, hol tiszta fekete, hol tiszta fehér, hol szinponpás sokszoknyás viselettel bírnak.



Csömöri kisleány Ramháb Gyula fényképe

### KÖZLEKEDÉS

HEV vasuton a Keleti pályaudvar melletti állomásról induló vonattal 45 perc alatt közelíthető meg.

HEV végállomás a község középpontjától 10 percnyre van.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Poós Lajos községi vezető jegyző.

Autóval münton érhető el. A Cinkola—csömöri münt a Budapest—hatvani országutba az Ilona-telepi aluljárónál toroklik be.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Vendéglő: id. Schiek József vendéglője a Kossuth-téren 80 személy ellátására berendezve. Ebéd 1 P, vacsora 80 fillér. napi ellátás négyszeri étkezéssel 2 P.

Élelmicikkek a helybeli termelőknél jülanys áron beszerezhetők.

### FÜRDŐZÉS

80 méter hosszú és 20—30 méter széles strandfürdő, melynek vizét forráspatak szolgáltatja. A víz mélysége 60—180 cm. Jegyárak kabinbasználattal egész napra 60 fillér, szekrényel 30 fillér. A fürdő 100 külön kabinnaal, egy nagy közös kabinnaal és 85 szekrényel rendelkezik és kb. 800 személy befogadására alkalmas.

### EGÉSZSÉGÜGY

A községben 4 orvos és egy gyógyszerár van.

### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

A Levente Egyesületnek van futballpályája. A strandfürdő ping-pong-asztalokkal boesát a közönség rendelkezésére.

### KIRÁNDULÓHELYEK


A környező községek 3—5 km. távolságra vannak, ahová változatos terepen lehel kirándulásokat lenni. A községet környező dombokról gyönyörü kilátás nyilik a fővárosra és környékére.



## DUNAHARASZTI



Dunarészlet

8040 lakosu nagyközség a soroksári kis Dunaág mellett. Lakosai háromnegyed részben magyar, egynegyed részben német anyanyelvűek. Budapesttől való távolsága 18 km. Tengerszín feletti magassága 165 méter. Éghajlata mérsékeltlen meleg levegőjű. Vízellátása egészséges vízü kutakból történik. Villanyvilágítás. 

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—Kimszentmiklós—tassai vonalon 45 perc alatt érhető el. **Vasútállomása** a község középpontjában. **Helyérdekű vasuttal** (HÉV) Budapest-Vágóhid állomásról 35 perc alatt közelíthető meg. **Helyérdekű megállója** a strandfürdő közvetlen közelében van, innen autóbusszközlökedés Alsónémedi és Ócsa községekbe. **Hajójárat** Budapest-Ferenc József-rakpartról. **Hajóállomása** a strandfürdő közvetlen közelében. **Autóval** Budapest—Pestszenterzsébeten és Soroksáron keresztül minton. **Benzinkut** helyben. **Helybeli közlekedési eszközök:** hérautó és autóbusz.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglők:** Oberezián György, Fő-u. 32. Forstner Flórián, özy. Simon Lászlóné. Szántó István, azonkívül mindkét strandon vendéglő. Mindezekben a helyeken 1—1.20 P-ös ebéd és 1 P-ös vacsora kapható.

**Penziók:** Tejfalusy László penziója. Gondozott park, saját strandfürdő és autógarázs. Négy kétágyas szoba. Villanyvilágítás, folyóvíz, fürdőszoba. Szobáir személynként és naponta 2 P, ha-

vonta 3 személyre 100 P. Teljes napi penzió 4—5 P. havi 120 P. Felvilágosítást nyújt: Tejfalusy László, Pestszenterzsébet, Kossuth-u. 37. Telefon: 47-6-44.

**Fizető vendéglátás** (szervezett). **Csak lakás:** I. osztályu szobák száma 10, napi ára 1.20 P. havonta 30 P. II. osztályu szobák száma 30, napi ára 1 P. havonta 25 P. III. osztályu szobák száma 25, napi ára 80 fillér, havonta 20 P.

### FÜRDŐZÉS

Két strandfürdő.

**A Haraszti Úszóegyesület strandfürdője** és sporttelepe a soroksári Dunaágban, mintegy 8 kal. hold kiterjedésű szép, fás szigeten terül el. Számos kabán, vendéglő, tekepálya, tennispályák és létesítmények állanak a község rendelkezésére. Napi étkezés 2 P 50 fillér.

### EGÉSZSÉGÜGY

Orvos és gyógyszerlár helyben.

### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

A községben van kaszinó. A filmszínházban minden vasárnap tartanak előadást, nyáron a kerthelyiségben.





### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Földváry Anrői, községi vezető jegyző.

## DUNAKESZI



Strandolók  
a Dunaparton  
Fotó:  
Knöpfmacher

6053 lakosu, a Duna partján fekvő, szünnapyar nagyközség. Budapesttől való távolsága 16 km. Tengersiz feletti magassága 128 méter. Vízellátása kutakból történik. Villanyvilágítás.     Római katolikus templom (épült 1754-ben). **Nevezetességek:** A község már a kő-, réz- és bronzkorszakban lakott terület volt. A falu adathú „Kupólya”-part híres bronzkori lemelkezési hely. A nyolcvanas évek ásatásai folyamán több mint tőlezer sírfészket bontottak fel. Homokbordás közben a falu lakosai még ma is találják kisebb-nagyobb urnákat. Krisztus születése után a rómaiak terjesztették ki uralkukat a környékre. Itt vonult át a Pannoniából Dáciába vezető felső utvonal híztosítására — miután a Duna-Tisza közötti jazig földön haladt keresztül — a rómaiak sáncokat emeltek, melyek nyomai ma is láthatók s azt a nép „csörsz” (Csörsz árka) árkanak nevezé. A község római emlékei közé tartozik még a Révesárdánál látható Dunaparti burgusz maradvány is, mely nyitott erődtámasz volt. A népvándorlás korából két avar sánc gyűrűje még ma is látható.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** Budapest nyugati pályaudvarról 21 perc alatt érhető el. Naponta 18 vonatpár közlekedik. Három vasutállomása van, u. m. Dunakeszi-Alag, Dunakeszi megálló és Dunakeszi MÁV Műhelytelep. **Autobuszon** a Budapest—Balassagyarmal között közlekedő MAVART-járatral érhető el. Autobuszközlekedés naponta kétszer, reggel és délben. Autóval kiváló keramitaton közelíthető meg. **Benzínkul** helyben. **Helybeli közlekedési eszközök:** 5—6 bérautó.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglő:** A községi kulturházi vendéglő. **Fizető vendéglátás** (szervezett). a) **Penziószerű ellátás:** Előzetes bejelentésre a

községi kulturházban. b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 30, napiár 1.20 P, havonta 30 P. II. oszt. szobák száma 50, napiár 1 P, havonta 25 P. III. oszt. szobák száma 100, napiár 80 fillér, havonta 20 pengő.

## FÜRDŐZÉS

A község Dunapartja fürdőzésre gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt alkalmas.

## EGÉSZSÉGÜGY

Négy orvos, 3 fogorvos és egy jól felszerelt gyógyszerár helyben.

## SZORAKOZÁS ÉS SPORT

A levante sportpálya. A kulturházban különböző körök és kaszinók.

## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT




az OMWE képviselője: a Községfejlesztési Bizottság.



## FELSŐGÖD



Dunaparti  
sétány  
Foto: Karinger

3024 lakosu, a Duna mellett fekvő, a váci járáshoz tartozó színtnyagyr község. Budapestről 20 km-nyire. Tengerszín feletti magassága 120 méter. Éghajlata általában száraz, enyhítve a Duna felől jövő páratartalmu levegő által. Vízellátása egészséges vizű kutakból történik. Villanyvilágítás.    Római katolikus és református templom.

## KÖZLEKEDES

**Vasuton** a Budapest—váci vonalon érhető el. **Autobuszon** a Budapestről naponta kétszer közlekedő Mavart járaton. **Autóval** a Budapest—váci országúton. **Benzinkut.** **Helybeli közlekedési eszközök:** Az állomáson két omnibusz, viteldij a strandhoz 10—12 fillér.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** A Wieser-féle szállodában 4 szoba van, szobák penzióval együtt napi 5.— P-ért. **Vendéglő:** Liebezeit Ferenc, Csabon Antal, Huszty Ferenc és Magyar Gábor vendéglői, ahol menük 80 fillértől 1.60 P-ig kaphatók. **Penzió:** „Kék Duna” penzióban 10 szoba strandfürdővel, közvetlenül a Dunaparton. Napi teljes penzió 5.— P. Azonkívül még 10 hálólhely napi 80 fillér és 1 P árban. OMWE-tagoknak 10% kedvezmény. **Fizető vendég-ellátás:** a) **Penziószerű ellátás** Wiesernél és a Kék Dunában, b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák havonta 60 P-től, II. oszt. szobák havonta 40—60 P-től, III. oszt. szobák havonta 20—40 P-ig. A szobák 1—2—3

személyesek, részben konyahasználattal.

## FÜRDŐZÉS

A Dunán két strandfürdő, az egyik a község, a másik a „Kék Duna” penzió tulajdona. Mindkettő a község központjától 10—12 perenyire. A községi strandon kabinhasználat 80 fillér, szekrény 40 fillér. Havi kabinbérlet 8.— P. Ugyanitt esőnakmegőrző. A „Kék Duna” strandon kabinhasználat 0.80—1.— P, szekrény 30 fillér, havi bérlet 8.— P.

## EGÉSZSÉGÜGY

4 orvos és gyógyszerár.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Kaszinó, Iparoskör, MOVE közművelődési egyesület, Műkedvelő csoport, Sport Egylet stb. A Kék Duna strandon nyilvános tennispályák, óránként 2.— P bérért, havi bérlet 25.— P.

## KIRÁNDULÓHELYEK

A Szentendrei szigetre állandó motorcsónakjárattal.  $\frac{3}{4}$  óra alatt elérhető Pöcs-magyar, illetőleg Leányfalu.

## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Török Benjamin tanító.



## GÖDÖLLŐ



Királyi  
nyaralókastély

11.056 lakosu színmagyar nagyközség, a hasonlónevű járás székhelye. Budapesttől 29 km-nyire. Tengerszín feletti magassága 225—310 méter. Éghajlata lényegesen hűvösebb, mint a fővárosé, vagy a szomszédos községeké s ezért, valamint erdőshegyes vidéke miatt is igen alkalmas nyári üdülőhely. Vízellátása magánkulakból és mélyfúrású kutakból történik. Villanyvilágítás.

A több mint ezer esztendő s magyar történelemben Gödöllő 600 éves múltja tekint vissza, irásos feljegyzéseink már az 1330-as években megemlékeznek róla, mikor a honalapító Árpádok nemzetségének kihalásával, a díesőségesen uralkodó Anjou-dinasztia alatt legszebb virágzásban él a magyar. Az akkor még csak pár házaeskából álló kis falu, a hozzátartozó erdő- és földterülettel Nagy Lajos király adományából esaládi birtok. Hetven évvel később már Luxemburgi Zsigmond magyar király s németrómai császár feleségének tulajdona. Utóbb Hunyadi János és fia, Mátyás király korában, 1441-től a vitéz Rozgonyi-család bírja adományképpen. A szerencsétlen 1526. évtől Gödöllő neve eltűnik az idők zivatarában. A szomorú emlékű mohácsi esata utáni nehéz másfél század alatt Gödöllő életéről, sorsáról nincs több emlékünk. Csak 1655-ben, III. Ferdinánd király korában tűnik fel neve újból, ismét királyi adományozó oklevélben. A területben megnagyobbodott Gödöllő ezután már gyorsabb fejlődést mutat. Új korszakot jelentő fordulópontra Gödöllő történetében Grassalkovich Antal megjelenése, 1749-ben az egész Gödöllő környéki uradalom az ő birtokába jut. Páratlan művészi ízléssel és bőkezűséggel megépíti a gyönyörű késői barokkstilű gödöllői kastélyát és templomát. Telket, anyagot, tetemes pénzösszeget ad a református templom felépítésére s a lakosság számára száznál több lakóházat emel. Ugyanez évben kezdi meg a gödöllői Erzsébet-park bejárója mellett emelkedő szép barokk Kálvária felállítását is. A szabadságharc után kézzel-kézre vándorol a Grassalkovich-birtok, 1867-ben azonban minden megváltozott. Az uralkodó esaláddal történt kibékülés és J. Ferenc József királlyá koronázásának öröme a magyar kormány visszavásárolja a gödöllői uradalmat, azt koronauradalommá teszi, helyrehozza a kastélyt s mindezeket koronázási ajándékkul felajánlja az uralkodónak. Gödöllő most már rohamosan fejlődik. A királyi nyaralóhelyé emelkedett község látogatottabb lesz, királyi kastélyában sűrűn fordulnak meg külföldi fejedelmek, diplomaták, egyházi és világi méltóságok, hatalmas erdei pedig nem egyszer hangosak a magas vendégek vadászkialtásaitól. A megújhdás napjai Gödöllőre hozták vitéz nagybányai Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját és esaládját, kik minden évben itt töltik a nyár egy részét s megjelenésük a boldogabb magyar múlt derűs visszacsillogása.

## KÖZLEKEDÉS

Vasuton a MÁV-val, a MÁV kezelésében lévő Gödöllő váci villamossal, valamint a BHÉV-tel 1 óra alatt közelíthető meg. Vasúállomás a községben.

**Autobuszszal** a Budapest—Gyöngyös közlekedőtől és a Budapest—Hilafűredi autobusszal érhető el. Gödöllőről indul ki Valkó, Vácszentlászló és Zsámbokra autóbuszjárat. 6 autótaxi, 2 benzinkut.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Penzió:** Gizella-fürdő és Parkotthon-penzió a Gizella-uton. 10 kényes szobával, ugyanitt strandfürdő. Napi pénzió főidényben: 5—6 P. elő-, utóidényben: 4—5.20 P. Havi pénzió főidényben: 130—150 P. elő-, utóidényben: 120—140 P. Egyágyas szoba étkezés nélkül 3 P. kétágyas 4 P. pótágy 1 P. Reggeli 50 fillér, ebéd 1.40 P. vacsora 1.20 P. Kiszemelt 1 P.

**Vendéglők:** Juhász Károly vendéglője (Ferenc József-téri állomás), a MÁV-vendéglő az állomáson és az Erzsébet-parki sportpálya vendéglője.

**Fizető vendéglátás:** I. oszt. szobák száma 50, napi ára 2—3 P. havonta 25 P. II. oszt. szobák száma 70, napi ára 1.50 P. havonta 20 P.

Élelmiszerek a községhez csarnokudva-

rában állandóan és 3 napig hetipénten is beszerezhetők.

## FÜRDŐZÉS

1. **Gizella strandfürdő** a vasúti állomás mellett, 25×12.5 m-es vasbeton medence, legnagyobb mélysége 1.80 m. Gyermekek részére elrekesztett hely. Tornaszerek, asztali tenisz. Árak: strandfürdő kabinnal 60 fillér, gyermekeknek 30 fillér. Havonta 8 P. gyermekeknek 4 P. Idénybértel 16 P. Kádfürdő, egy fürdés 1 P. Fűzeljegy 10 fürdésre 8 P.

2. **Blaha Lujza-strandfürdő.** Részletes leírást lásd következő oldalon.

3. A **Szent Jakabi tó** a községtől ugyan csak 3 km-re, a BHÉV-val közelíthető meg. Vízét meleg források szolgáltatják. Erdővel körülvett szép helyen fekszik.

## EGÉSZSÉGÜGY

A községben 12 orvos és 2 gyógyszerész van.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Mozgóképzőház, teniszpályák, sportpálya, sítérp.

## KIRÁNDULÓHELYEK

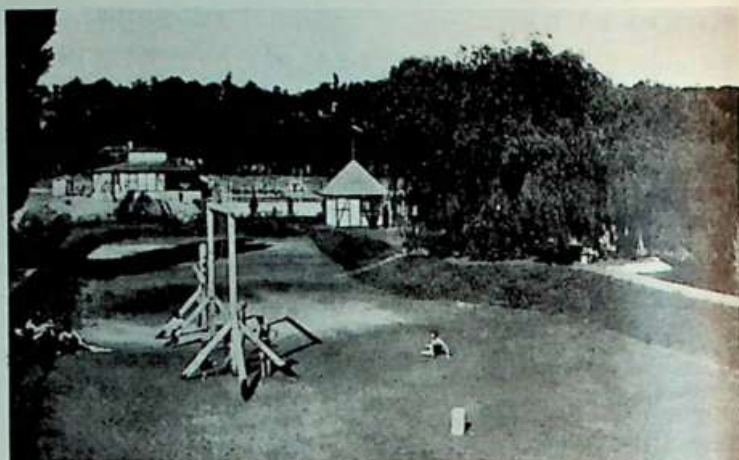
A községet körülvevő erdők, a Szent Jakabi tó, a veresgyházi nagyszabású strandfürdő.



Parkrészlet



## GÖDÖLLŐ (BLAHA LUJZA STRANDFÜRDŐ)



Strandrészlet  
Foto: Karinger

Blaha Lujza Strandfürdő Gödöllő község középpontjától 3 km-re, felsőöreghegyi Máv. villamosmegállótól 400 lépésnyire fekszik. A négy holdas fürdőtelepen egy holdas homokstrand van. A nagy betonmedence 65×25 méter, mélysége 2 méter s ezért vízisportokra s versenyekre alkalmas. Nem uszóknaak elkerített hely. Vízét a fürdőtől 900 méternyire fekvő Méhes erdőben fakadó Rákospatak szolgáltatja s még külön kútműberendezés is van. Teniszpályák, ping-pong, tornaszerek, játékok. Rövidebb-hosszabb használatra a telepen lévő izléses turistakunyhók bérelhetők. Por, füst, közlekedési lármá nincsen. A fürdő vendéglőjében hideg és meleg ételek és italok minden időben menürendszer mellett kaphatók. Fürdőbelépőjegy ára egész napra 50 fillér, diákoknak 30 fillér, 10 fürdésre szelvényjegy 4 P, időnyjegy 16 P, tisztviselőknek s diákoknak 8 pengő.

A fürdő a Budapest—gödöllői vasútvonalon, vagy HÉV-vasuton és az Újpest—Veresegyház—gödöllői villamosvasuton érhető el helyégi jeggyel. Autók részére Gödöllőn vagy Veresegyházán áll kiténő művel vezet a fürdőig.

Koronaauradalmi óriási erdőszeg és domlos szőlővidék közvetlen közelben. 10 percnyire innen a hegytetőn, 70 holdas sélaerdő kilátóval, honnan a Mátra hegyvidék, Vácnaát a Duna s esténkinál a kivilágított budai hegyoldal láthatók.



Strandrészlet  
Foto: Karinger

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT




az OMWE képviselője: Községi Idegenforgalmi Bizottság, Szeder Jenő, Gödöllő.



## GYÖMRŐ



A gyömrői Tostanollardó  
bejárója

6992 lakosu színmagyar nagyközség a Cserhát hegység nyugványain, enyhén dombos vidéken. Budapeستől 27 km-nyire. Hasonnevű járás székhelye. Tengerszín, feletti magassága 164 méter. Vízellátását kiváló vizű köz- és magánkutak, valamint egy artézsi kut szolgálta. Villanyvillágítás.    Római katolikus és ref. templom. Nevezetességei a gróf Teleki Tibor és gróf Pálffy Géza kastélyai és a kultúrház.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—szolnoki vonalon 55 perc alatt érhető el. Ünnepek és vasárnap kedvezményes téríjjegyek. Két vasútállomása van: Gyömrő-Köcsánpuszta és Gyömrő-Tófürdő. **Autobuszon** a Gomba—Monor gyömrői MAVART-járatlal közlelhető meg. 2 benzinkut.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** Trimmer Lipótnál 8 szoba áll rendelkezésre.

**Vendéglők:** Baron Sándor, Harting Ferenc, özy, Balla Józsefné, Falueskay Károly, Kovács József, Szabó Pál, Pataki József vendéglői. Ebéd 1—1.20 P., vacsora 80 fillérről kapható.

**Fizető vendéglátás** (szervezett). I. oszl. szobák száma 120, napi ára 1—2 P., havonta 30—40 P., II. oszl. szobák száma 60, napi ára 50—80 fillér, havonta 15—25 P. Élelmickek hetenként 5 piaci napon és a helybeli kereskedőknél és termelőknél beszerezhetők.

## FÜRDŐZÉS Gyömrő-Tófürdőn

10 kat. hold területű, a nyári hónapokban 24—26° C. hőmérsékletű, verseny sport céljaira is igen alkalmas 16, 135 kalinnal, árnyas sörkerttel, eukrászdával, játéktérrel. Kimerült, ideges, vérszegény és átvágytalan betegek számára igen ajánlható. Havi bérlet felnőtteknek 8 pengő. (Részletek a következő oldalon.)

## EGÉSZSÉGÜGY

A községben 6 orvos és egy gyógyszer-tár van.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Allandó muzi (kerthelyiséggel), 2 teniszpálya, 2 kaszinó, 5 társaskör, dalkörök, sportegylet, valamint jún. 15—aug. 15-ig szintársulat tart előadásokat igen jó erővel.

## KIRÁNDULÓHELYEK

A község határában levő tövesi erdő.

## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Baron Sándor, Gyömrő.



Tóparti sökkert



Gyermekfürdő-részlet



Tó kisvíz-részlettel



Tórészlet

Foto: Karsinger

## GYÖMRŐ-TÓFÜRDŐ

(természetes strand)

Gyömrő nagyközség szélsőoldalt völgyében fekszik a tó, 10 hold terjedelmű területen. A tóval 30. nagyobb részben hideg, kisebb részben meleg forrás táplálja. Talaja finom fűvénnyel fedett, mely Kolroba magántanárnak a polYTECHNIKUMON végzett vizsgálata szerint részben mikroszkópikus kiesénységű kvarekristályokból áll. Vízének nyári hőmérséklete 25–26 fok C. Kedvező időjárás esetén már május második felében 22–24 fok. A tó-strand Nemes Jenő György dr. balneológus, v. szanatóriumi főorvos tanulmánya szerint kiemelkedően ideges, vérszegény, étvágytalan betegek és idősek számára ajánlható és különösen alkalmas beteg gyermekek üdültetésére is.

### KÖZLEKEDÉS

Vasúton Budapest Keleti p. u.-ról 1 óra alatt érhető el. Gőszerei vonatok: Budapest Keleti p. u.-ról 5.55 (leszállás már Gyömrő-Közénpusztán), 8.00, 9.07, 11.20 és 13.35. Gyömrő-Tófürdőről vissza: 11.21, 16.50, 18.17, 20.27, 21.44 (ez utolsó csak ünnep és vasárnap V. 24–IX. 2. közt). Gyömrő-Közénpusztáról 4–5 perccel később.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szálloda, vendéglők és kiadó szobák Gyömrő községben. (Részletes leírást lásd előző oldalon).

### FÜRDŐZÉS

A tó sekélyebb részein a nemuszóknak nagyobb kiterjedésű fürdőhely, a tó mély részén 50 méteres újjalakított tréning- és verseny-uszópálya. A parton napozó és a tómentő területen árnyas légtüdőző helyek. A tó déli végén játszótér és tornaszerek, Csónakpart, 136 kabina, strandvendéglő (jé és olesó szegedi konyha, zónareggeli 40–50 fill., menüárak 60 fill.—1.20 P., egészségügyi étkezés 2.60 P.). Tóparti árnyas söröző és cukrászda.






Fürdőárak ünnep és vasárnap közös időzssel felnőtteknek 60, hétköznap 40 fill. Havi bérlet 8.— P. Kabinjegy 5 személyre ünnep- és vasárnap 80, hétköznap 40 fill. Gyermekek az árak felét fizetik. Társasónak 1 órára személyenként 40 fill., 1 személyes szandólin 60 fillér.



## KISKÖRÖS



Petőfi szobra  
Fotó: Monostory

13.135 lakosu színmagyar nagyközség. Budapesttől 110 km távolságra fekszik. Tengersiz feletti magassága 102 méter. Vízellátása horton- és artézi kutakból. Villanyvilágítás.      Rónai kal. és evang. templom, községháza, polgári iskola. A községben érdekes népviselet van. Itt született Petőfi Sándor 1822 december 31-én. Petőfi Sándor szülőháza a község közepén van melyet minden idegen áhítatos kegyelettel szokott felkeresni. Az evangélikus népiskola épületét 1836-ban emelték, melynek egyik tantermében Jókai Mór a Magyar Írók és Művészek Társasága nevében 1880 október 17-én tartott emlékbeszédet a község nagy szülöttjéről. Az iskola előtt áll Petőfi Sándor első szobra, melyet a község lelkes magyar érzelmű vezetői a legdurvább elnyomatás korszakában, 1861-ben állíttattak fel. Petőfi (Alexander Petrovics) anyakönyvi bejegyzése az evangélikus lelkész hivatalában látható. A községháza előtti hatalmas bronzszobrát 1927-ben készítette Szentgyörgyi István szobrászművész. Előtte van megőrizve az a hely, ahol Petrovics István, a költő atyja, 1821 január 1-től 1824 december 31-ig mint községi mészárszék-bérlő, mészáros volt.

## KÖZLEKEDÉS

Vasuton a Budapest—kelebiai vonalon érhető el. Vasútállomás, 3 bérrautó és 3 benzinkut a községben.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda és vendéglő:** Szarvas-szálloda 16 vendégszobával, vendéglővel. Árak: egyágyas szoba napi 2 P, kétágyas szoba napi 3,60 P. A szállodában egy fürdőzés 1,20 P.

**Vendéglők:** 1. A Szarvas-szállodával kapcsolatos vendéglőben 200 személy étkezésére van hely. Berendezése modern. Éllap szerint reggeli, ebéd és vacsora 2,70 P. A déli menü 1,20 P.

## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

a községi előljáróság és Tölgyszéki Papp Béla, a Szarvas szálloda bérlője.

**Fizető vendéglátás:** a) **Penziószerű ellátás** (szállás és étkezés): Átlagos napi ára a Szarvas-szállodában, télen, fürdőssel 5 P, nyáron 4 P naponként.

b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák napiár átlaga 2 P, havonta 40 P.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Évenként 1—2 hónapig színház, állandó mozi, tennisz- és tekepálya, 5 társaskör.

## EGÉSZSÉGÜGY

Nyolc orvos és 2 gyógyszerértár helyben.

## KIRÁNDULÓHELYEK

A 9 km-re fekvő Búdöstóra, melynek vize lugos-rádiumhatású. A tónál vendéglő és penzió van.



## MÁRIABESNYŐ



Máriabesnyő  
bucsjáróhely  
Foto: Karinger

Gödöllő nagyközséghez tartozó igen kedvelt bucsujáróhely. Tengerszintfeletti magassága 240 m. Ózondus, erős hegyi levegője van. Vízellátása egészséges vízü kutakból történik, sok villálan saját vízvezeték. Villanyvilágítás. A XIV. században népes község volt, a török hódoltság alatt teljesen elpusztult. Templomromjai közül 1759-ben teljesen épségben megmaradt Mária-szobrot találtak. Ez a lelete lelke nevezetes bucsujáró helye. A régi templom helyén 1763-ban kolostor épült. A község határában kés vadászkunyhó áll, melynek ajtaján kis emléktábla hirdeti: Rudolf trónörökös 1876—1884. évek alatt itt 17 közszáli sást lőtt. Építészeti szempontból híres a Mária Terézia-korabeli templom és zárda. Salvator nővérek modern zárdája.

**Nevezetességei:** Csonka-Magyarország legkedveltebb, leglátogatottabb évszázados bucsujáró helye. Különös érdekessége a kapucinus templomnak, hogy „emeletes”, ugyanis egymás fölött két teljesen kiépített önálló temploma van.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton:** A Budapest—halvani vonalon két vasútállomása van: Máriabesnyő és Máriabesnyő kolostor.

A HÉV-vel Gödöllőig közelíthető meg, honnan 2 km-es jelzéssel ellátott út vezet Máriabesnyőre.

**Autobuszon:** A Budapest—Gyöngyös—lillafüredi MAVART-járat állomása.

**Autóval** Budapesttől végig bitumenes aszfalt úton érhető el.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglők:** Kalász Károly és Berey János.

**Penziók:** Weiser-féle penzió 30 szobával.

**Fizető vendéglátás** (szervezett).

a) **Penziószerű ellátás:** Több nyilvántartott helyen napi 4.— P-ért kapható.

b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 20, napi ára 1—1.50 P, havonta 25—40 P. II. oszt. szobák száma 15, napi ára 0.80—1.— P, havonta 20—30 P.

### FÜRDŐZÉS

Erdő mellett strandfürdő.

### EGÉSZSÉGÜGY

Orvos helyben, gyógyszerár Gödöllőn.

### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Társaskör, tenispályák, sporttér, nyári tanemulatságok stb. stb. Színház és mozi Gödöllőn (tértíjegy 24 fill.) 4 perc alatt elérhetők. Rendkívül vaddus vadászterülete van.

### KIRÁNDULÓHELYEK

Fácános vadaskert, Gödöllő híres parkjai. Bagi-esárda sib. Nagyobb kirándulásokra nagy lehetőségek.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Kovács Dénes és községfejlesztő bizottság.

## NAGYKOVÁCSI



Látkép  
Foto: Karlinger

2587 lakosu község, a Nagyszénás déli lejtője alatt, fensíkszerűen elterülő erdőkkel körülvevett völgyben. Budapesttől való távolsága 8 km. Tengerszín feletti magassága 342 méter. Vízellátása a községben egézséges vízi kutakból, a Tisza István kertvárosban vízvezetékéből történik. Villanyvilágítás. ☞ P ☞ Róm. kat. templom. A községben számos római leletre akadtak, a talált sírkövek egy részét a pléhánia falába falazták. A községben található az 1750-ben épült gróf Tisza-kastély műkínészekkel. A világháborúban hősihalált halt 72 hős fia emlékére emelt emlékmű a templom előtt, rajta érebevésvé földesuróról, Tisza Istvánról csak halála után megállapított az a történelmi igazság, hogy ő a világháború ellenzője volt.

## KÖZLEKEDÉS

Villamossal Budapest-Széli Kálmán-térről a 83-as villamossal Hűvösvölgyig, onnan a BART-autobusszal, Viteldij a községbe 60 fillér, Tisza István-kertvárosig 30 fillér. Gyalogosan Peshidégkut—Mánfaretmetőn át erdei uton, nagy kerülővel. Autóval Budapest-Hűvösvölgytől bérautó 5 P. Helybeli közlekedési eszközök: Lovaskoesi gazdáknál olcsón rendelhető alkalomszerűleg.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szálloda: Angeli András tulajdonos „Turista szállodája a Nagyszénáshoz”.

Vendéglők: a „Korona” vendéglő, egy vendégszoba, két ágygal, melynek napi ára 1.20 P. Tisza István-kertvárosban „Autócsárda” vendéglő háromszori étkezéssel 3 P. Fizető vendéglátás: a) Csak lakás: II. oszt. szobák havonta 30 P. III. oszt. szobák havonta 30 P. A szobák 1—2—3

személyesek, részben konyhahasználattal. Élelmickek a helybeli termelőknél jutányos áron beszerezhetők.

## FÜRDŐZÉS

A községhez tartozó Tisza István-kertvárosban van egy 20×12 m. méretű strandfürdő, gyermekek részére külön medencével. Legmélyebb pontja a betonmedencének 2 méter. Fürdőjegy ára 50 fillér, 50 drb jegy 15 P.

## EGÉSZSÉGÜGY

Orvos és gyógyszerész a községben.

## KIRÁNDULÓHELYEK

Gyalogsétával elérhető kirándulóhelyek: a Nagyszénás csusza, a Zsíroshegy, mindkettőről gyönyörű kilátás nyílik. A Remete-völgy, melynek sziklabarlangjairól a hagyomány azt meséli, hogy azokban hajdan kurucok tanyáztak.


## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Lázár Gyula községi vezető jegyző.

## PESTHIDEGKÜT



Látkép  
Foto:  
Knöpfmacher

6030 lakosu nagyközség, a székesfővárosi és nagykovácsi erdőktől határolva. Lakosai 80%-ban magyar, 20%-ban német anyanyelvűek. Budapest közvetlen határában, a Hílvösvölgytől fél km-nyíre. Vízellátása részint kutakból, részint vízvezetékéből történik. Villanyvilágítás.  P. V. á. Solymár Róm. kat. templom, máriaremetei kegytemplom. Nevezetességek: A Szervita Rendház tulajdonát képező máriaremetei kegyhely, a hidegkúti kálvária.

## KÖZLEKEDÉS

Vasuton a Budapest—esztergomi vonalon Solymárig,  $\frac{3}{4}$  óra alatt érhető el. Vasútállomása Solymár, a községtől 4 km-nyíre. Autobuszon a Budapest—Széna-térről induló, félóránként közlekedő 23. sz. autobusszal közelíthető meg, mely a nyári hónapokban 20 percenként közlekedik. A viteldíj 24 fillér. Más autobusról az átszállójegy 74 fillér. Autóval a Hidegkúti-úton keresztül érhető el. Benzinkutaként van a községben.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Vendéglők Wippner Mihály, Balázs Ferenc, id. Balázs Antal, özv. Nagy Istvánné, Denes Jánosné, Kratzer József, Heltér János, Schefesik Ferenc. Penziók: 1. Balázs-féle penzióban (Klebelsherg-ut) 18 szoba van, szobaárak napi 2—3 P. Teljes napi ellátás, négyszeri étkezéssel 5—6 P. 2. Palota-üdülőben: 10 szoba. Szobaárak napi 1—2 P. 3. Ligeti János (Boldogasszony-ut) penziójában a legkényesebb igényeket kielégítő 6 szoba áll a közönség rendelkezésére. (Árak megegyezés szerinti.)

## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: dr. Kellner József orvos.

nál.) Fizető vendéglátás: (Szervezett).

a) Penziószerű ellátás több nyilvántartott gazdánál, napi négyszeri étkezéssel 5 P. b) Csak lakás: I. oszt. szobák napi ára 3.— P. havonta 60.— P. II. oszt. szobák napi ára 1.50—2.— P. havonta 25—50 P.

## FÜRDŐZÉS

A közvetlen közelben fekvő Tisza István kertvárosban van egy 40 □-méter területű strandfürdő. Egyszeri belépésre szolgáló jegy ára 60 fillér. A fürdő Mária-remetétől 20 perenyi sétaut.

## EGÉSZSÉGÜGY

A községben 3 orvos és egy gyógyszerár van.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

A községben van a Remetekertvárosi Polgári Kör és az előkelő fővárosi közönség által látogatott Wippner-féle vendéglő.

## KIRÁNDULÓHELYEK

Kiseb kirándulóhelyek a hidegkúti Kálvária, a Hármashatárhegy, a Csucshegy, a Rózsikaforrás, Malomesárda, Betyáresárda.







## PILISSZENTKERESZT



Látkép  
Foto:  
Knöpfmacher

1339 lakosú kisközség, a Pilishegy keleti lejtőjén. Lakosai 20%-ban magyar, 80%-ban től anyanyelvűek. Budapeستől való távolsága 28 km. Tengerszín feletti magassága 340 méter. Éghajlata magaslati. Vízellátása egészséges vizű kutakból történik. Petroleumvilágítás. Jövőre kilátás van villanyra.  I<sup>a</sup>  V. á.: Pilisvörösvár. Római kat. templom (1766-ban épült). A községben 1184-ben alapított apátság romjai láthatók.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—esztergomi vonalon. Pilisvörösvárig  $\frac{1}{4}$  óra alatt közelíthető meg. **Vasutállomása** Pilisvörösvár, a községtől 10 km-re. Rendszeres járatok Pilisvörösvárról Pilisszántóig, onnan 3 km Pilisszentkeresztra. **Autóval** Budapestről Csillaghegyen, Pomázon át az új kitűnő műuton érhető el.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** Áfrány Gyula tulajdonában, 11 szép szobával. Szobaárak: 1,50—2.— P. Teljes napi ellátás 4—6 P. **Vendéglő:** Klausz István és Klausz Antal. **Fizető-vendéglátás:** (Szervezett). **Csak lakás:** III. oszt. szobák száma 5, havonta 30—40 P.

### EGÉSZSÉGÜGY

Orvos és kőzgyógyásztár Pilisszántón, a községtől 3 km-re.

### KIRÁNDULÓHELYEK

Gyalogsétával elérhető: Szentkut-forrás,

Ördögbarlang, Kapuszikla, Zsiványbarlang, Klastrom-forrás, Hármás-forrás, Dobogókő a községtől 3 km távolságra van. Dobogókőről rengek kilátás nyílik a Dunára. Szobra, Zebegényre, Márianosztrára, Budapestre a Palatinus-palotákra. Szép időben tisztán látható szabadszemmel is az Ipoly víze, mely a Dunába torkollik és a bőrszőnyi hegyek, sőt a Mátra-hegység is.

A Magyar Turista Egyesületnek kb. 100 ágyas modernül berendezett, vízvezetékkel és villanyvilágítással ellátott menedékháza van tetszetős éttermekkel, hol szolid polgári áron bármely időben ellátás és penzió kapható. A kilátó mellett szép kivitelű hősi emlékmű áll.

A községből fel Dobogókőre 7 km hosszú gyönyörű autó-ut készült; így Budapestről autóval, vagy társasutazás esetében autobusszal kifogástalan jó műuton könnyen megközelíthető lesz a folyó éven.


### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Janda Győző tanító.

## PILISSZENTLÁSZLÓ



Látkép  
Foto: Karinger

981 lakosu nagyközség, több hegy által alkotott kies fekvésű völgyben. Lakosai 10%-ban magyar, 90%-ban lőt anyanyelvűek. Budapesttől való távolsága 35 km. Tengerszint feletti magassága 350 méter. Vízellátása egészséges vizű kutakból lőrténik. Petróleumvilágítás.  V. á.: Szentendre. Róm. kat. templom. A községben még ma is láthatók a régi Pálos-kolostor romjai. A hagyomány azt tartja, hogy itt találkozott Csák Máté a pápa követével, Gentilis tábornokkal. Számos faragott kő és cimere tanuskodik ezen állítás mellett.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest-Pálffy-térről induló HÉV vonattal Szentendrétől 1 óra alatt közelíthető meg. **Vasutállomása** a szentendrei HÉV vasutállomás, 11 km távolságra a községtől. Szentendrén bérautók és bérkocsik állanak a kirándulók és nyaralók rendelkezésére. **Hajóval** Szentendrétől lehet utazni.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** A turisták igényeinek berendezett Turista-szálló, kb. 20 férőhellyel. **Vendéglők:** 1. Pelkó István. 2. Hangyaszóvelkezet. 3. Turista-szálló vendéglője. Napi ellátás 3.80 P. **Fizető vendéglátás:** a) **Penziónszerű ellátás:** Több nyilvántartott gazdánál napi négyszeri étkezéssel 2.80—3.50 P. b) **Csuk lakás:** 1. oszt. szobák száma 5, napi ár 2 P. havonta 55 P. II. oszt. szobák száma 25, napi ár 1 P. havonta 25.— P.

**EGÉSZSÉGÜGY**

Orvos és gyógyszerár Szentendrén. Telefonhívásra legrövidebb időn belül megérkezik az orvos.

### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

A községnek van lársasköre.

### KIRÁNDULÓHELYEK

Közei kirándulóhelyek: az Apátkuti völgy, a Bukovinai völgyek, a Bucsinapatak völgye. A Sikátoros pusztá és Büki pusztáról a Dobogókőre, vagy Pilisszentkeresztre vezetnek kiránduló utak. Könnyen megközelíthető a Bánya feletti lejtő, amelyről gyönyörű kilátás nyílik.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

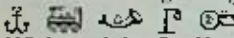
az OMWE képviselője: A községi előljáróság.



## BÁCKEVE



Dunai látkép  
Foto: Mánostory

6565 lakosú székelymagyar nagyközség, a sorokséri Dunánág partján, árnyas erdőkkel körülvéve. Budapesttől való távolsága 42 km, Tengerszín feletti magassága 103 méter. Vízellátása egészséges vizű kutakból és artézi kútból történik. Villanyvilágítás.  Római katolikus, református, görögkeleti és izraelita templom. Hősi emlékmű. **Nevezetességei:** A HÉV állomás mellett Savoyai Jenő által épített barokkstílusú kastély, amely most a királyi család tulajdona. A Dunaparton ellenzórló parkban Árpád vezér szobra. Néhány török korból való épület, melynek egyikében hozta meg halálos ítéletét Görgey, a hecső udvarhoz szító gróf Zichy Ödön felett. A műemlékké nyilvánított görögkeleti templom.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a HÉV vonattal Budapest—Világöböd állomásról 1½ óra alatt érhető el. Naponta 8—9 vonatpár közlekedik. **Hajójárat:** Hétköznapiokon 2, vasár- és ünnepnap 3 hajó indul és érkezik. **Autóbuszjárat:** Kiskunlacháza—Péreg—Bácskeve között naponta többször és a HÉV-állomásról minden vonat érkezésekor és induláskor. **Brnzinkut** a község közepén a dunai híd mellett. **Helybeli közlekedési eszköz:** bérrautó.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szállodák:** 1. „Vasuti” vendéglő és szálloda. 2. „Fekete Sas” vendéglő és szálloda. **Vendéglők:** 1. „Vasuti” vendéglő. 2. „Fekete Sas” vendéglő. 3. Mittermayer-féle vendéglő. 4. Kenessey-féle vendéglő az Angyal-szigeten. 5. „Arany ponyva” vendéglő a Kerekzátany-szigeten. **Fizető vendéglátás** (szervezett): a) **Penziónszertű ellátás:** Több nyilvántartott

gazdánál, napi négyszeri étkezéssel 2.80—3.50 P-ért kapható. b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 20, napi ár 1.50 P, havi ár 40—50 P. II. oszt. szobák száma 50, napi ár 1.20 P, havi ár 30 P. III. oszt. szobák száma 30, napi ár 0.80 P, havi ár 20 P.

## FÜRDŐZÉS

Két strandfürdője van, az egyik a Bácskevei Evezős Club tulajdona, a másik a községgel szemben fekvő parton terül el és minden kényelemmel fel van szerelve. Napi belépőjegy ára 20 fillér.

## EGÉSZSÉGÜGY

6 orvos és 2 gyógyszerész.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Több társaskör, mozgóképzőház és nyári színtársulat, Sportpálya, teniszpályák.

## KIRÁNDULÓHELYEK

Csónakkirándulások a közeli szigetekre.





## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: dr. Halmos Gusztáv állatorvos.

## RÁKOSLIGET



Utcarészlet  
Foto Káringner

3112 lakosu magyar anyanyelvű község, csekély német kisebbséggel. Budapesttől való távolsága 15 km. Tengerszín feletti magassága 220 méter. Eghajlata enyhe. Vízellátása vízvezetékiből történik. Villanyvilágítás.     Római katolikus, református, ág. ev. és izraelita templom. Hősi emlékmű, országzászló, kultúrház.

A község szépen rendezett utcái gondosan fásítottak, csinos villalakásai szépen parkírozott kertekkel a legkényesebb nyaraló igényeit is kielégíti. Csendes, pormentes hely, ózondus levegőjével a kifizetésű középosztály nyaralására kiválóan alkalmas.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasúton** a Budapest—gödöllői vonalon 25 perc alatt érhető el. **Vasutállomása** a község belterületén. **Autobuszjárat** Budapest—Rákosliget vasutállomás között naponta. **Autóval** a Budapest—jászberényi törvényhatósági úton, a székesfőváros határától 5 perc alatt érhető el. **Benzinkut** a közzvellen mellette fekvő Rákoskeresztúr községben az országúton.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglő:** A községi nygyvendéglőben napi ellátás 1—1.20 P. a) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 25, havi ára 40 P. II. oszt. szobák száma 45, havi ára 30 P. Élelmicikkek a helybeli termelőknél beszerezhetők.

## FÜRDŐZÉS

A községhez közel három strandfürdő van. 1. **Mária-strandfürdő** a községtől 2 km-re. 2. Ugyancsak 2 km-re fekszik Rákosesaha-Ujtelepen a **Csaba-Gyöngye** strandfürdő. 3. A rákosligeti állomás mellett van egy **uszoda** is mély vízzel. sportolók részére. A Mária-strandfürdőn tennispálya is van. Egyszeri belépésre szóló jegy ára 40 fillér.

## EGESZSÉGÜGY

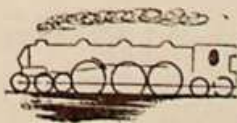
Hat orvos és egy gyógyszerár helyben.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Kultúrház (zene, tánc), uri kaszinó, filmszínház, 4 tennispálya és 1 sportpálya.

## KIRÁNDULÓHELYEK

Az egész község területe és környéke.







## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Szávay István, községi vezető jegyző.

## TÖRÖKBÁLINT



Látkép

4485 lakosu nagyközség, erdős hegyektől övezett völgyben. Lakosai 44%-ban magyar, 56%-ban német anyanyelvűek. Budapesttől való távolsága 15 km. Tengerszín feletti magassága 194 méter. Vízellátása kutakból történik. Villanyvilágítás.     Római katolikus templom. Nevezetessége a község közvetlen közelében lévő Kerekdomb, amelyen Árpád vezér áldozatot mutatott be Hadurnak, mikor Pannoniát meghódította.

## KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—bicskei vonalon  $\frac{3}{4}$  óra alatt érhető el. **Vasutállomása** a községtől 2,5 km távolságra fekszik. HÉV-vasutal a Budapest-Gellértfürdő állomásról  $\frac{1}{4}$  óra alatt érhető el. **HÉV-vasutállomás** a község közepén. **Autón** Budapestről Budaörsön keresztül vezető országuton közelíthető meg. **Benzin** minden időben kapható a Scheiblinger-féle kereskedésben (Fő-u.). **Helybeli közlekedési eszközök:** lófogatu bérluvarozók.

## LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglők:** 1. Czeisz Mátyás, 2. Bogár István cukrász, 3. Mészáros Tibor, 4. Bokor Lajosné, 5. Schöck Mihályné. Reggeli: 20—30 fillér. Ebéd 0.90—1.20 P, vacsora 60 fillér.

**Fizető vendéglátás** (szervezett): a) **Penziószerű ellátás:** Több nyilvántartott gazdánál naponta személyenkint 3 P-ért kapható. b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 20, napiár 1.50 P, havonta 40—50 P. II. oszt. szobák száma 6, napiár 1 P, havonta 30—45 P.

## FÜRDŐZÉS

A község közepén, a HÉV-megálló közvetlen közelében strandfürdő van, mely forrásvízből és bővízü kútból nyeri vizét. Befogadóképessége 200 személy. Belépődíja a HÉV-vasutjeggyel kombinálva is kapható az állomáson.

## EGÉSZSÉGÜGY

A községben három orvos és egy gyógyszerlár van.

## SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

A Törökbálinti Uri Kaszinó és a Katolikus Olvasókör. A HÉV-megálló mellett a Turul Filmszínház. Sportpálya és tenispálya.

## KIRÁNDULÓHELYEK

A község környékén igen szép kirándulásokra nyílik alkalom. Könnyen megközelíthető a Kerekdomb, a Kutyavár a mellette levő tóval a Riminyáki-tó, Iharos, Kamaraerdő stb.

## FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT






az OMWE képviselője: Koritsánszky Tibor, nyug. százados, Fő-u. 93.



## VISEGRÁD



Dunai látkép  
Foto Monostory

1720 lakosu nagyközség, a pilisi és a Magyar Középhegység érintkezési vonalában, a Duna visegrádi szorososa alatt. Lakosai magyar anyanyelvűek, csekély német kisebbséggel. Budapesttől való távolsága 47 km. Tengerszín feletti magassága 170 méter. Vízellátása egészséges vizű kutakból történik. Villanyvilágítás.      V. á.: Nagymaros, Róm. kat. és ref. templom. Nevezetessége: Salamontorony.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasúton** a Budapest—Vác—szobi vonalon Nagymarosig 1½ óra alatt közelíthető meg. **Vasútállomása** Nagymaros, onnan a községbe kompatkélés. —

**Helyiérdekű vasúton** Budapest—Pálfi-térről Szentendrétig, onnan autóbusszjárat van a községbe. **Hajón** a Budapest—Esztergom között közlekedő MFTR járáttal érhető el, mely minden alkalommal megáll a községnél lévő állomáson. **Autóbusszjárat** Esztergom—Visegrád és Visegrád—Szentendre között. **Autón** a Budapest—esztergomi különő műúton közelíthető meg. **Helybeli közlekedési eszközök:** Bérautó, autóbussz, bérkocsi.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglők:** Papp Ferenc, Scheili Lőrincné, Kiss Balázs, Nadler Mihály. Egésznapos ellátás 3 P. **Penziók:** Fröhlich József várkert környékén lévő penziójában két szoba, napiár 1,60 P. Teljes napi penzió ára 4—5 P. Földy István penziója várromok alatt négy szobával, szoba ára naponta 1,50. Teljes napi penzió 4—5 P. Id. Papp József penziója, öt szobával,

szoba napi ára 1,80 P. Teljes napi penzió 4,50—6 P. Szigetvári Pál penziója, Lepenc-puszta, 20 szobával, szoba ára naponta 1,50 P. Teljes napi penzió 5,50—6 P. **Fizető vendéglátás:** Csak lakás: I. oszt. szobák napi ára 1,50, havonta 50 P. II. oszt. szobák napi ára 1,30 P. III. oszt. szobák napi ára 1 P.

### FÜRDŐZÉS

Strandfürdő a Dunaparton, közvetlen a kompp megállója mellett van, ugyanitt szabad strand. A strandfürdőben gyermekek is fürödhetnek. Az egyszeri belépésre szolgáló jegy ára 20 fillér, idényjegy 12 pengő, kabinnal 20 pengő.

### EGÉSZSÉGÜGY

Orvos és gyógyszerlár helyben.

### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Társaskör, Több tenniszpálya. A Duna minden vízisport üzésére alkalmas.





### KIRÁNDULÓHELYEK

Gyalogsétával igen könnyen elérhető szerpentinúton a Salamon-tornya és a Várrom, ahonnan testői kilátás nyílik.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Kádás Sándor, községi vezető jegyző.

## ASZÓD

4592 lakosu, szirmagyar nagyközség. Budapesttől 48 km távolságra, domboldalban fekszik. Tengerszin feletti magassága 129 méter. Vizellátása mélyfúrásu kutakból. Villanyvilágítás.     A Petőfi főgimnázium régi épületében (mely ma internátus) járt a költő három évig iskolába.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—hatvani vonalon érhető el. Vasutállomás helyben.

**Autobuszjáratok:** Budapest—Gyöngyös—Lillafüred, Aszód—Szirák. Aszód—Galgagyörk. **Autóval** a Budapest—kassai országhatárszéli utvonalon érhető el, mely a községen vezet keresztül. 4 benzinkut van.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** Weiner Mihály „Korona” szállodája és vendéglője.

**Vendéglő:** Ézsely István vasuti vendéglője.

**Fizető vendéglátás:** a) **Penziószerű ellátás** (szállítás és étkezés): Több nyilvántartott gazdánál napi 4 P-ért kapható.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT** dr. Föhréncz Sándor főjegyző.

b) **Csak lakás:** II. oszt. szobák napi ára 1 P, havonta 30 P. III. oszt. szobák napi ára 50 fillér, havonta 15 P.

### FÜRDŐZÉS

Löwy Andor strandfürdője.

### EGÉSZSÉGÜGY

Nyolc orvos és 2 gyógyszerár van a községben.





### SZÓRAKOZÁSI ÉS SPORTLEHETŐSÉGEK

„Kultur”-mozgó, Keresztény Polgári Kör, 3 tennispálya.

### KIRÁNDULÓHELYEK

A „Boki” erdőréssz 5 km.-re van. Nagyobb kirándulások tehetők Salgótarján, Balassagyarmat és Szandavár felé.

## DÖMSÖD

5018 lakosu szirmagyar nagyközség. Közvetlenül a csepeli Dunaág mellett fekszik, ahol a Duna körülbelül 200—300 méter széles, több hosszú szigeti által elválasztva, mely szigetek dus növényzettel és árnyékos évszázados fákkal erdőszerűen vannak borítva. Budapesttől való távolsága 50 km. Tengerszin feletti magassága 100 méter. Éghajlata enyhe. Vizellátása egészséges vizü kutakból és artézi kutakból történik. Villanyvilágítás.    

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—Kunszentmiklós—tassi vonalon 1½ óra alatt érhető el. **Vasutállomása** a községtől 7 km-nyire van. **Hajójárat:** A községnek közvetlen hajóállomása van. A csepeli kis Dunaágban közlekedő hajó viteldija Budapestről oda-vissza 1.50 P. **Autobuszon** a Budapest—hajai MAVART-járatral érhető el. Viteldij Budapestig 3.60 P. **Autóval** a Budapest—kiskunhalasi műuton közelihető meg. Két benzinkut. **Helybeli közlekedési eszközök:** Minden érkező és induló vonathoz van autobusz.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** Petőfi-strandfürdő szállodája 6

szobával, napi ára személyenkint 1.50—2.50 P. **Vendéglők:** Orosz Lajos, Tompa László, Kabai Sándor, Stern Sámuel vendéglői. **Fizető vendéglátás** (szervezett). a) **Penziószerű ellátás:** A Petőfi-fürdőben napi penzió háromszori étkezéssel 4 P. b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 10, napi ára 1 P. II. oszt. szobák száma 30, napi ára 80 fillér. III. oszt. szobák száma 60, napi ára 70 fillér.

### FÜRDŐZÉS

Kitünő strandfürdő van a csepeli Dunaág partján. A Dunaág vize állóviz, melynek hőmérséklete magas. Egyszeri belépésre szolgáló jegy ára szekrényhaszná-



lattal személyenként 20 fillér, kabin 50 fillér. Idényjegy ára 12 P.

#### EGÉSZSÉGÜGY

Két orvos és egy gyógyszerár helyben.


#### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Kaszinó, három társaskör és egy modern igényeknek megfelelő hangos filmszínház. Tennispálya és futballpálya.

#### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Soós István gyógyszerész.

### DUNAVECSE

4743 lakosu szinmagyar folyampartú nagyközség, magyar anyanyelvű község közvetlenül a Dunapartján. Hasonnevű járás székhelye. Budapesttől való távolsága 60 km. Artézi kut. Villanyvilágítás.  Római katólikus és református templom. A község multja az Árpádok koráig nyulik vissza. Petőfi itt élt s dalait meg is énekelte. Atyjának itt volt kocsmája.

#### KÖZLEKEDÉS

Vasuton a Budapest—Kunszentmiklós—dunapataji vonalon 1 $\frac{3}{4}$  óra alatt érhető el. Húzóállomás közvetlenül a község mellett. Budapestről autbuszjárat napi kétszeri fordulóval.

#### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Füüdövendéglőjében kényelmes penzió, olesó áron.

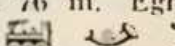
#### FÜRDŐZÉS

Minden követelménynek megfelelő, veszélytelen 6 kat. holdon Dunafüüdő.

#### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: a községi előljáróság.

### HÉVIZGYÖRK

2556 lakosu szinmagyar község a Galga-patak medencéjében sík területen, déli oldalán enyhe emelkedésű szőlődombokkal. Budapesttől való távolsága 53 km. Tengerszin feletti magassága 76 m. Éghajlata mérsékelt. Vizellátása jóvizű kutakból történik. Villanyvilágítás.  Róm. kat., ref. és ág. ev. templomok. Az egyik rém. kat. templom a XIII. században épült.

#### KÖZLEKEDÉS

Vasuton a Budapest—hatvani vonalon 1 $\frac{3}{4}$  óra alatt érhető el. Vasutállomás a községtől  $\frac{1}{2}$  km-nyire.

#### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Vendéglők: Hangya Szövetkezet és Gyelvan Mihály vendéglői. Mindkét helyen ebéd és vacsora ára 1 P.

Flzető vendéglátás (szervezett). Molnár Jánosnál kiadó szoba havi 35 P-ért.

Hangya-vendéglőben napi 1 P-ért bérelhető.

#### EGÉSZSÉGÜGY

A községben két orvos és egy gyógyszerár van.





#### KIRÁNDULÓHELYEK

A községet környező dombokon lévő akácós és tölgyes erdők. Máriabesnyői kolostor.

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT Az OMWE képviselője: Községi előljáróság.



## ISASZEG

5641 lakosu szinmagyar nagyközség. Budapesttől való távolsága 30 km. Éghajlata enyhe. Vizellátása egészséges vizü kutakból történik. Villanyvilágítás.     Római katolikus templom. A község 1259. év körül keletkezett. V. István király itt fényes győzelmet aratott Henrik fölött. A római katolikus templom, 1449-ben épült. 1849. április 6-án Görgey Arthur magyar fővezér itt mért döntő vereséget herceg Windischgrätz személyes vezérlete alatt álló osztrák hadseregére.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—hatvani vonalon 1 óra alatt érhető el. **Vasutállomása** a község központjától 10 percrenyire. **Autóval** Budapestről műuton érhető el. **Benzinkut** a Hangya Fogyasztási Szövetkezet kezelésében.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglők:** 1. „Hangya” szövetkezet vendéglője, Fő-utca.

2. „Vasuti vendéglő”, Grosz János tulajdona, az állomás mellett. Az OMWE tagjainak mindkét vendéglőben napi háromszori étkezés 2.50 P. Ebéd 1.20 P. vacsora 1 P. reggeli 30 fillér.

a) **Csak lakás:** I. oszl. szobák napi ára 1.20 P, havonta 30 P. II. oszl. szobák napi ára 1 P, havonta 26—28 P. III. oszl. szobák napi ára 80 fillér, havonta 20—25 pengő.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Gorna Lajos, községi vezető jegyző.

Elelmicikkek a helybeli termelőknél beszerezhetők.

### FÜRDŐZÉS

Felnöttek és uszók részére mástól holdas természetes tó van. Napijegy ára 20 fillér. Gyermekek részére mintegy 35 □-ölnyi fürdő van.

### EGÉSZSÉGÜGY

A községben 3 orvos és gyógyszerész van.





### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

A községben van tennisz- és sportpálya.

### KIRÁNDULÓHELYEK

A 200 kat. holdas községi erdő igen szép sétára nyújt alkalmat. Egy óra járásnyira, szép erdei uton elérhető Locsodpuszta, másfél óra járásnyira pedig Máriabesnyő.

## KEREPES

3159 lakosu község a gödöllői Korona-uradalom erdőségeivel határos, napsütéses délnyugat és délkeleti domboldalon. Lakosai kétharmad részben magyar, egyharmad részben tót anyanyelvűek. Budapesttől való távolsága 20 km. Éghajlata: Az állandó légáramlás folytán a legnagyobb nyárban sines forróság. Vizellátása egészséges vizü kutakból történik. Villanyvilágítás.     Római kath. templom. Népviselete szinponpás s bímzésekkal ellátott.

### KÖZLEKEDÉS

**Helyiérdekü vasuton** a Budapest—gödöllői vonalon érhető el. **Vasutállomás:** közvetlen a falu végében, valamint a Helvéciatelepre vonatkozólag az u. n. Látóhegy megálló. **Autóval** Budapestről 20 perc alatt állami műuton. **Benzinkut** a Hangya-szövetkezet előtt van. Bérkocsi.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** Rapavi György vendéglőjében.

az u. n. Zsófiáligeten.

**Vendéglők:** 1. Szenyovszky János, Kerepes, Helvéciatelep. 2. Rapavi György, Kerepes, Zsófiáliget. 3. Szignárovics Ferenc, Kerepes, anyaközség. 4. Hangya-vendéglő, Kerepes, anyaközség.

**Fizető vendéglátás:** a) **Penzíószerü ellátás** (szállás és étkezés): Egyes nyilvántartott gazdáknál napi négyszeri étkezéssel átlag 3—4 P-ért kapható.



**FÜRDŐZÉS**

A község közvetlen közelében lévő Szent Jakab-fürdőben lehet fürödni, mely gyalogosan erdei úton közelíthető meg.

**EGÉSZSÉGÜGY**

Egy orvos van a községben. Gyógyszertár a szomszédos Kistarasán.




**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: Liptay Béla tanító.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

A községgel határos gödöllői Korona-erdőben igen sok és kellemes kirándulási hely van. Néhány perenyire van Szent Jakab-fürdő, mely erdő közepén fekszik. Félóra alatt elérhető gyalogosan a esömöri strandfürdő.

**KISOROSZI**

1053 lakosu színmagyar község, a szentendrei sziget csucsában, a két Dunaág között, pilisi és börzsönyi hegyek által körül övezett sík, szélmentes völgyben. Budapesttől való távolsága 41 km. Tengerszín feletti magassága 111 méter. Vizellátása egészséges mélyfúrású kutakból történik. Villanyvilágítás.    U. I. Dunabogdány.

**KÖZLEKEDÉS**

**Vasuton** a Budapest—Vác—szobi vonalon Kismarosig 1¼ óra alatt közelíthető meg. **Vasutállomása** Kismaros, innen a község kompátkeléssel 20 perc alatt érhető el. **Hajón:** Budapest-Eötvös-térről, vagy Pálffy-térről induló hajókkal érhető el. **Hajóállomása** a község középpontjától 5 perenyire. **Autobusszal** Budapest—szentendrei HÉV állomásig és innen a kisoroszi kompig. **Autón:** Budapest—Szentendre—Tahi—Kisoroszi. komp. **Helybeli közlekedési eszközök:** Motorátkelés a Dunán.

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

**Vendéglő:** Benesik István nagyvendéglője, napi háromszori étkezés 2.30 P, reggeli és ebéd 1.50 P, reggeli 0.30 P. Heti ellátás: reggeli, ebéd 10 P, reggeli, ebéd, vacsora 15 P. **Penzió:** Nándor Pálné tulajdona.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: Csövéri István.

**Fizető vendéglátás** (szervezett). a) **Penziószerű ellátás.** b) **Csak lakás:** I. osztályú szobák száma 10, napi ára 1.20 P, havi 25—30 P. II. oszt. szobák száma 20, napi ára 1.— P, havi 18—20 P. III. oszt. szobák száma 20, napi ára 80 P, havi 18.— P.

**FÜRDŐZÉS**

A Duna mindkét oldalán, a szabadban kijelölt helyeken ingyenes fürdőzés, ki-váló fővények.

**EGÉSZSÉGÜGY**

Orvos és gyógyszertár negyedóránnyira fekvő Dunabogdány községben.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

A pilisi hegyek, a börzsönyi hegyek, a nógrádi völgy, Visegrád, Esztergom. Mindezen kirándulási helyek gyalogszerrel is megközelíthetők.

**KUNSZENTMIKLÓS**

8004 lakosu színmagyar nagyközség, teljes síkvidéken. Budapesttől való távolsága 61 km. Éghajlata száraz, egészséges. Vizellátása két artézi kútból és magánkutakból történik. Villanyvilágítás.     Róm, kat., ref. és izr. templom. Látványossága a világszerte híres „Kiskunbokréta”, az ősi kun táncok, az évenként tartani szokott pásztornapok. Híres gyékényfonó háziipara is van.



**KÖZLEKEDÉS**

**Vasuton** a Budapest—kiskunhalasi vonalon 1 óra alatt érhető el. Vasutállomás a község középpontjától 3 km.-nyire. Minden érkező vonatnál autobusz áll rendelkezésre. Viteldij személyenként 40 fillér. **Autobuszon** a Budapest—bajai autobuszjáráttal átszállással közelíthető meg. Autobusz közlekedik még a Kalocsá—Kunszentmiklós—Tass vasutállomások között is. **Autón** Budapesttől jó autóúton érhető el. **Benzinkut** van.

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

**Szállodák:** a Községi nagyvendéglő és szálloda, valamint a „Petőfi”-szálló és Sümegi István „Otthon”-szállója. **Ven-**

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: Sümegi István, a községi nagyvendéglő bérlője, illetve a községi vezető jegyző.

**déglők:** Pillinger Károly vendéglője. **Fizető vendéglátás** (szervezett) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 4, napi ára 1.20 P, havonta 20 P. II. oszt. szobák száma 20, napi ára 80 fillér.

**EGÉSZSÉGÜGY**

A községben 6 orvos (egy nő) és két gyógyszerész van.




**SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT**

Mozgóképzőház, sportuszoda, 4 kátholdas 2 sportpálya, tennispálya, ury kaszinó, különféle társaskörök.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

A 7 km. távolságra levő Dunához, a bugaci pusztákkal összefüggő pusztákra.

**ÓKÉCSKE**

3091 lakosu színtiszta magyar nagyközség, sík területen, a Tisza-folyó partján Budapesttől való távolsága 130 km. Tengerszin feletti magassága 90 méter. Vizellátása artézi kutakból és vízvezetékéből történik. Villanyvilágítás.   V. á.: Ujkécske,  (Ókécske—Ujkécske).

**KÖZLEKEDÉS**

**Vasuton** a Budapest—Szolnok—kiskunfélegyházi vonalon Ujkécskéig 4 óra alatt közelíthető meg. Vasutállomása Ujkécskén, a községtől két km.-nyire. Bérkoesi az állomáson kapható. **Hajóállomás** helyben, a községtől 1½ km.-nyire. **Autobuszjárat** Nagykörösről Ókécskéig naponta kétszer közlekedik. **Autón** kiépített makadámúton érhető el. **Benzinkut** helyben.

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

**Vendéglő:** Gazd. Egyesület vendéglője. Ebéd 1 P, vacsora 80 fillér. **Fizető vendéglátás** (szervezett): a) **Penziószerli ellátás** 8—10 családnál méltányos áron kap-

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: A községi vezető jegyző.

ható; b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 20. II. oszt. szobák száma 20. III. oszt. szobák száma 20. A szobák napi ára megegyezés szerint.

**FÜRDŐZÉS**

A Tisza partján elsőrendü fővenyfürdő. Kabinok mérsékelt áron naponként, vagy egész időnyre kaphatók.

**EGÉSZSÉGÜGY**

Két orvos és gyógyszerész helyben.

**SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT**

Mozgóképzőház, tennispálya.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

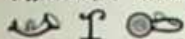
A Tiszán, mindkét irányban, kisebb-nagyobb kirándulások tehetők.

**PÓCSMEGYER—LEÁNYFALU**

1359 lakosu színmagyar dunaparti nagyközség, a pomázi járásban. Budapesttől 30 km. távolságra. A kás Duna mindkét partján, közvetlenül a Pilisi hegyek lábánál



fekszik. Tengerszin feletti magassága 105 méter. Éghajlata enyhe, nyáron pormentes, ózondus levegőjű. Vizellátása egészséges vizű kutakból történik. Villágítása villany.



### KÖZLEKEDÉS

**Helyiérdekű vasuton** a Budapest—Szentendre vonalon érhető el. Helyiérdekű állomás: Szentendre. **Autobusz** Szentendréből a községig, vagy Budapest—Pálffy-tértől kombinált villamos-autobusz vonal.

**Hajón** a Budapest—esztergomi hajóval naponta háromszor. **Hajóállomás:** Pócsmegyer-Leányfalu. **Benzinkut** a Roth-féle vendéglő előtt. **Helybeli közlekedési eszközök:** autobusz, bérautó, bérkoesi.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Szálloda:** Keczéry Roth István szállodája 30 szobával. **Vendéglők:** Kéner Imre, Pánczél Lajos. **Fizető vendéglátás:** a) **Penzlőszerű ellátás** (szállás és étkezés):

napi 4.50—4 P. b) **Csak lakás:** I. osztályu szobák száma 18, II. osztályu szobák száma 20.

### FÜRDŐZÉS

A Duna mindkét partján strandfürdő, síma főveny-talajjal.

### EGÉSZSÉGÜGY

Orvos a községben, gyógyszerár a 3 km-re fekvő Tahitótfaluban.

### KIRÁNDULÓHELYEK

A Nyerges-hegy lankás lejtőjének megmászása után Pilisszentlászló érintésével érjük el már országos viszonylatban is elsőhelyen álló Dobogókő csúcsot.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Armai Lajos főjegyző.

## SOLT

7430 lakosu, tulnyomórészt magyar község a Dunától két és fél km-nyire. Budapesttől való távolsága 86 km. Római katolikus és ref. templom.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—Kunszentmiklós—dunapataji vonalon 2½ óra alatt érhető el. **Hajóállomás** Dunaföldváron, a községtől 6 km-nyire.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Több vendéglője van, melyekben olesó és izletes ételek kaphatók.

### FÜRDŐZÉS

30 C<sup>o</sup>-os artézifürdője van.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: A községi vezető jegyző.

## SZADA

1702 lakosu színmagyar nagyközség a Duna és Vác felé lejtő dombvidéken. Budapesttől való távolsága 30 km. A vidék legmagasabb pontja a Margita szőlőhegy, melynek tengerszin feletti magassága 345 méter. Éghajlata erdei és magas fekvése miatt erős levegőjű, hőmérséklet általában alacsonyabb a Budapest és környékéinél. Vizellátása egészséges vizű kutakból történik. Villanyvilágítás. Római katolikus, református és baptista templom. Régi kat. templomát Migazzi váci püspök 1777-ben építtette. A Várdomb (a község közvetlen közelében) állítólag régi vársánc, földvár maradványa, az ott talált leletekről kisebb gyűjtemény — eserepek, égett buzaszemek — a község házában állandóan megtekinthető. A nők viselete a matyó és szatmári származásra vall.



**KÖZLEKEDÉS**

**Vasuton** a Budapest—Rákospalota—gödöllői vonalon 1 óra alatt érhető el. **HÉV vasutállomás** a község középpontjától 1 km-re fekszik. **Autóval** a Gödöllő—váci országúton érhető el Budapestről akár Gödöllőn, akár Fót—Veresegyházán át. **Helybelli közlekedési eszközök:** Kisebb kiránduláshoz, vasúthoz helyben kocsik mindig olesón kapható; bérautó Gödöllőről telefonhívásra bármikor rendelkezésre áll.

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

**Vendéglők:** 1. Biró Béla vendéglőjében ebédmenü 1 P, vacsora 80 fillér. 2. Liber István Hangya-szöv. vendéglőjében ebédmenü 1 P, vacsora 80 fillér. **Fizető vendéglátás** (szervezett). a) **Penziószerű ellátás** br. Vécsey Istvánnál napi 3.50—4 P. b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 5, napiár 1.50—2.50 P, havonta 30—50 P. II. oszt. szobák száma 10, napiár 1.50—2 P, havonta 20—40 P.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: Alberti Dénes, községi vezető jegyző.

**FÜRDŐZÉS**

Néhány perc alatt vasuton elérhető a gödöllői Blaha Lujza-strandfürdő, vagy a veresegyházi tófürdő; kocsin félóránnyira a Szentjakabi tófürdő.

**EGÉSZSÉGÜGY**

Gödöllőn és Veresegyházán van orvos és gyógyszerész.




**SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT**

Magánkézben több tennispálya van, az egyik bárki számára esekély díjak mellett rendelkezésre áll. A községi levénte sportpályán csaknem minden sport üzemeltethető.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

A község központjától közel lévő — ¼—½ órányira — a községet 3 oldalról övező erdők, ¾ órányira pedig Szentjakab-puszta szép tavával közvetlenül az ős tölgyerdő szélén.

**SZIGETUJFALU**

1636 lakosu, tulnyomórészt német anyanyelvű, nagyközség Budapesttől 35 km-nyire. Tengerszín feletti magassága 101 méter. Vízellátása kutakból történik. Petroleumvilágítás. (Villanyvilágítás bevezetése folyamatban.)    Római katolikus templom.

**KÖZLEKEDÉS**

**Vasuton** a Budapest—kiskunhalasi vonalon érhető el. Vasutállomása Szigetszentmárton, a község belterületétől 2,5 km-nyire. **Hajóállomása** Ercsi, ahonnan motoros komppal 5 perc alatt el lehet jutni a községbe.

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

**Vendéglők:** Barbaró Jakab, Kitszinger József, Niederkirchner István, Paulheim Henrik és vitéz Ujfalussy Frigyes vendéglői. **Fizető vendéglátás** (szervezett). **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 10, napiár 1.50 P, havonta 30 P. II. oszt.

szobák száma 15, napiár 1 P, havonta 20—25 P.

**FÜRDŐZÉS**

A nagy Dunában kiépített fürdő van.

**EGÉSZSÉGÜGY**

Orvos és gyógyszerész a 2½ km-nyire levő Szigetszentmárton községben.

**SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT**

Labdarugópálya.

**KIRÁNDULÓHELYEK**





A község területén szép erdő van. Az ercsi-i Eötvös-emplék, cukorgyár, révház, erdészlak.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: a községi elöljáróság.



## TAHITÓTFALU

2353 lakosu színmagyar község, a szentendrei Dunaág két partján. A szigeten fekvő rész sík terület, a dunántuli rész hatalmas erdőkkel borított hegyes vidék, legmagasabb pontja a Vörösköszikla, 523 méter magas. Budapesttől való távolsága 32 km. Tengersizn feletti magassága 100 méter. Éghajlata kedvező, enyhe, száraz. Vizellátása egészséges vizű kutakból történik. Villanyvilágítás.     V. á.: Szentendre

### KÖZLEKEDÉS

**Helyiérdekű vasuton:** Budapest—Pálffy-térről Szentendréig, innen autbuszjárat **Hajón** a MFTR Budapest—esztergomi vonalán érhető el. **Hajóállomáson** mindkét parton. **Autobuszon** Szentendréből Tahig. **Autóval** a Budapest—esztergomi törvényhatósági műuton. **Benzinkut** a község főterén van.

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

**Vendéglők:** Decker-vendéglő a Kis-Dunaág mellett. Török József vendéglője. **Fizető vendéglátás:** a) **Penziószerű ellátás.** Darnay Béláné penziója 10 személy befogadására alkalmas. Teljes ellátás napi 5 P. Zeller Jakabné penziója, 4 kis szobával 10 személy befogadására alkalmas. Ellátás megegyezés szerint. b) **Csak lakás:** I. oszt. szobák száma 5, napi ára

1—1.50 P, havi 30—40 P. II. oszt. szobák száma 20, napi ára 0.80—1.—, havi 24—30 P.

### FÜRDŐZÉS

A hatóságilag engedélyezett dunai strand-fürdő, ahol gyermekek fürdőzése is lehetséges, mert talaja fővény és egyentelenen lejt.

### EGÉSZSÉGÜGY

2 orvos és 1 gyógyszerár helyben.

### SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT

Csónakázás. Futhallpálya. A budapesti baptista hitközség táborozó helye.





### KIRÁNDULÓHELYEK

Gyalogsétával megközelíthető kirándulóhely a közbirtokossági erdőben fekvő u. n. Hétvályuki forrás és a Vöröskösziklatető.

### FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Straub Gyula.

## TASS

3637 lakosu színmagyar nagyközség, sík vidéken. Budapesttől 59 km-nyire. Tengersizn feletti magassága 110 méter. Éghajlata mérsékelt. Vizellátása egészséges vizű kutakból, valamint artézi kutból történik. Villanyvilágítás.     Római katolikus, református és izraelita templom. A soroksári dunaág alsó torkolati művei nagy erőteleppel, a dunai ugynevezett „Horthy-liget” szépen rendezett, hatalmas virágoskertje. Hősök szobra.

### KÖZLEKEDÉS

**Vasuton** a Budapest—kiskunhalasi vonalon 1 óra alatt érhető el. Vasútállomása — Kunszentmiklós-Tass — a község belterületétől 5 km-nyire fekszik. Vasárnaponként **hajóközlekedés** Tassig a soroksári Dunaágon. Hajóállomás a községházától 3¼ km-nyire. **Autobuszjárat** a MÁV állomásról. **Benzinkut.**

### LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

A megszálló vendégeket a községi nagyvendéglős helyezi el fiztla és rendes szo-

bákban. A dunai esárdánál beszálló vendégeknek 8 helyiség áll rendelkezésre. 1 vendéglő, 2 kocsmá, 3 szeszcsitált is mérő körhelyiség, 1 dunai esárda, szép kerthelyiséggel s gyönyörű kilátással a Dunára. **Fizető vendéglátás** (szervezett), I. oszt. szobák száma 20, napiár 1.20—1.50 P, II. oszt. szobák száma 30, napiár 1—1.20 P, III. oszt. szobák száma 60, napiár 0.80—1 P.

### FÜRDŐZÉS

A kis és a nagy Dunaágon szabadfürdő.



**EGÉSZSÉGÜGY**

A községben 2 orvos és 1 gyógyszer-tár van.

**SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT**

Alkalmi színház és mozi, társaskör, ten-nispálya.




**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: Községi előljáróság.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

A Dunához egész nyáron át igen kellemes és élvezetes s azonkívül olcsó kirándulás. Hosszabb kirándulások Dömsöd, Szalkszentmárton, valamint Dunavessze községekbe, Petőfi volt lakóhelyéhez és Kunszentmiklóstra.

**TINNYE**

1396 lizta magyar lakosu, kies fekvésű nagyközség. Északon és északkeleten a Pilis hegység határolja, melynek legmagasabb része a „Somlyó”-hegy, 410 méter magas. Keleten az erdőségekkel borított budai hegyek határolják. Budapesttől való távolsága 30 km. Tengerszin feletti magassága 206 m. Vizellátása kutakból történik. Villanyvilágítás.    Római katolikus és református templom. A község nevezetessége Kossuth Lajos (eredeti formájában fennmaradt, de magántulajdont képező) lakóháza, melyben 1843—1846-ig lakott. A házat emléktábla jelöli.

**KÖZLEKEDÉS**

Vasuton a Budapest—esztergomi vonalon  $\frac{1}{2}$  óra alatt érhető el. Vasútállomása a község belterületétől  $4\frac{1}{2}$  km-nyire van. A pilisecsbai állomástól, amely szintén  $4\frac{1}{2}$  km-nyire van a községtől, automobíljárat háromszor naponta. Autón a Budapest—bécsi műuton Pilisecsbáig, majd innen Tinnyéig jó makadámuton közelíthető meg.

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

Vendéglők: a Hangya vendéglője (mely 100 személy befogadására alkalmas) és Károlyi Zoltán vendéglője. Mindkét vendéglőben napi teljes ellátási 2.50 P. Fizető vendéglátás (szervezett): Penziószerű ellátás egyes családoknál napi 3—4

P-ért kapható. Csak lakás: Egyes gazdáknál havi 30—40 P.

**EGÉSZSÉGÜGY**

Orvos és gyógyszer-tár helyben.

**SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT**

Tenniszpálya. A község hegyes környékéli sportra igen alkalmas.




**KIRÁNDULÓHELYEK**

Kisebb kirándulások tehetők a 2 km-nyire fekvő és kb. 6 kat. hold nagyságú Garancsi-tóhoz s a vele kapcsolatos Melegvölgybe, a Pilis-hegyekbe, Nagyszénásra. Budapesttől gyalog, igen kellemes, kizárólag erdőségeken keresztül vezető uton (18 km) érhető el.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: a község előljárósága.

**UJKÉCSKE**

9959 lakosu szinmagyar nagyközség, teljesen sík vidéken, a Tisza-folyó mellett. Budapesttől való távolsága 116 km. Tengerszin feletti magassága 91 méter. Vizellátása artézi kutakból és vízvezetékéből történik. Villanyvilágítás.    Római katolikus templom.

**KÖZLEKEDÉS**

Vasuton a Budapest—Szolnok—kiskunfélegyházi vonalon 4 óra alatt érhető el.

Hajóállomás Ókésken, 2 km távolságra. Autobuszjárat Nagyörös—Ókéske között, megállóhely a községháza előtt.



**Autóval** műton érhető el. **Benzinkut** 3 helyben.

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

**Szállodák:** Magyar Király-szálloda 4 szobával. Vasuti szálloda 3 szobával. Mindkét helyen a szoba ára napi 2 P. **Vendéglő:** Molnár-vendéglő. Ebéd ára 1 P. vacsora 6.80 P. **Fizető vendéglátás:** I. oszt. szobák száma 30, napi ára 2 P, havonta 30 P. II. oszt. szobák száma 20, napi ára 1 P, havonta 20 P. III. oszt. szobák száma 20, napi ára 0.50 P.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: Községi elöljáróság.

**FÜRDŐZÉS**

Strandfürdő a Tiszán, ahol nyáron vendéglő is van.

**EGÉSZSÉGÜGY**

5 orvos, 1 gyógyszerész helyben.



**SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT**

Mozgóképzőház, tennispálya, sportpálya.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

A Tiszán kisebb-nagyobb kirándulások tehetők.

**VERESEGYHÁZ**

A váci járáshoz tartozó 448 színmagyar lakosu nagyközség. Budapesttől való távolsága 29 km. Környékének területe dombos, erdővel, szőlővel és gyümölcsösökkel borított terület. Vizellátása egészséges vizü kutakból történik. Villanyvilágítás.   Római katolikus, református, ág. ev. templom, ezenkívül baptista és izr. imaház. Hősi emlékmű.

**KÖZLEKEDÉS**

**Vasuton** a Budapest—Veresegyház—gödöllői vonalon érhető el, egyórás menetidő alatt. **Vasútállomása** közvetlen a község közelében fekszik, 5—6 pere gyalogosan. **Autóval** Budapestről Rákospalotán és Fóton át. **Benzinkut.**

**LAKÁS ÉS ELLÁTÁS**

**Penzió:** A Wekerle-penzióban 10 különbejáratu szoba. Szobaárak személyenkint 1 P. Teljes napi ellátás 3.50 P.

**FÜRDŐZÉS**

A község területén egy fürdésre alkalmas 9 holdas tó, melyet egyrészt saját forrása, másrészt a befolyó patak táplál. A tó partján strandfürdő, 200 kabin-

nal. Gyermekek fürdésére is alkalmas. Befogadóképessége 1000—1200 személy. Egyszeri belépésre szolgáló jegy ára 30 fillér, idényjegy 2 P. A tóparton vendéglő.

**EGÉSZSÉGÜGY**

Orvos és gyógyszerész.

**SZÓRAKOZÁS ÉS SPORT**

Filmszínház, olvasóköri, hol minden szombaton műkedvelőelőadást tartanak. Sportpálya. A 9 holdas tóban vízisportok üzhetők.

**KIRÁNDULÓHELYEK**

Gyalogsétával fél óra alatt elérhető az erdővárosi szőlőtelep. Egy óra alatt a koronauradalmi erdő.

**FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT**

az OMWE képviselője: Piszter János főjegyző.

